ʙytyn dunja prulьtarlarь, birləşiŋiz!

QЬZЬL ØZBEKISTAN

1924 jьl 5-nci DEKƏBIR AJЬDANBAŞLAB CЬQDЬ

AJRЬM BAHASЬ HƏR ÇAJDA 5 TIJN.

ØZBEKISTAN MƏRKƏZIJ FЬRQUMЬ, SAMARQAND ØKRYG FЬRQUMЬ, ØZBEKISTAN MƏRKƏZIJ ЬÇRAQUMЬ VƏ ØZBEKISTAN MƏRKƏZIJ KƏSƏBƏLƏR ŞURASЬNЬŊ FIKIR TARQATUCЬSЬ.

ABUNA BAHASЬ:

1 ajqa		3 ajqa		6 ajqa		1 jьlqa	
s.	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.
1	10	3	30	6	50	12	—

ƏDRISLƏR: BAŞQARMA SAMARQAND, NƏRIMƏN KØCƏSI 6,
Baş kəntər: FЬRUNZA „ 8.

TILIFØNLƏR: Məs'ul myhərrir—586, ymymij —958, Baş kəntər — 17, E'lan ʙelimi —382

№ 184 (1679) Pəjşənʙə 7 nci Avqust 1930 nci - iьlj № 184 (1679)

Canşada şoralar hykyməti tyzyldi

Şьzansi Vьlajatьnьŋ mərkəzi-nancan qьzьllar qolьqa kiriş aldьda

Jansьzь darjasьqa Amrьqa menonosь jiʙarьldь

SANXAJ, 4 avgust. Canşada kømmynist Lili-Jan rəjisligi astьda şoralar xykyməti tyzyldi. Şəhərdə proletar kəsəʙə tajuzlarь təşkil qьlьndь.

Şoralar hykyməti qojьdaqь programmanь ь'lan qьldь: kəpitəlistlərniŋ və imperiəlittlərniŋ mylkləri ʙytyn karxanalar, ʙənkətər, transport və jer musadara qьlьnadь. Jer mehnətkəş dьjqanlarqa ʙeriladi.

ŞANXAJ, 4 avgust. Japonija gəzitələri ma'lumatlarьqa qaraʙ hykim jyrgizgəndə, Xьtaj qьzьl qoşunьnьŋ Canşaqa jaqьn çajlarda hərʙii qurqanlar qura jatqanь aŋlaşьladь. Qьzьllar Canşanь qural ʙilən mudafaa qьlьşqa tajjarlanmaqdalar,

Hazьrqь kyndə ʙytyn dьqqat Nancanqa jynəltirilibdir. Gəzitə xabrlarlarьqa qaraqanda, hykymət əskərləriniŋ kyci Nancannь mudafaa qьlьşqa jetərlik eməs. Qьzьllar Nancandan 12 mil uzaqda turmaqdalar.

Nancanqa qaraʙ hərəkət qьluvcь qьzьllarnьŋ sanь 20 miŋ kişigə jetədi.

„Şaaxaj Tajmьs" gəzitəsi xaʙar ʙerədi: „Britanija rəsmi ma'lumatlarь, Nancannьŋ qьzьllarqa 24 saatdan artьq qarşь tura almaslьqьnь kərsətədilər".

Manilladan (Pilippin arallarьnьŋ mərkəzi) ʙerilgən xabarlarqa qaraqanda, Şьmalь Amrьqanьŋ „Jykys" isimli uruş keməsi, Jansьzь darjasьqa çønəʙdir.

Qьzьl qoşun faalьjatь kycəjdi

ŞANXAJ, 4 avgust. Canşa şəhəriniŋ qьzьl qoşun tamanьdan alьnьşь, qьzьl qoşun korpuslarьnьŋ ʙytyn Xьtajda faalьjatь kycəjişigə səʙəʙ boldь. Qьzьl qoşun ətrədləri tamanьdan køʙ Şəhərlər alьndь. Bir qatar vьlajatlarda dьjqancьlьq hərəkətl keŋəjiʙ ʙara jatьr.

Canşa rajonьda kycli uruşlar

Qьzьl qoşun Nankin qoşunьnьŋ ətrədini quralsьzlandьrdь

ŞANXAJ, 3 avgust. Qьzьl qoşunlarqa qarşь hərəkət qьluvcь general Xacijenc, Canşa janьda 7 miŋ kişilik ətrəd toplaʙ, şu ətrədni Xьtaj qol ʙomʙalarьnьn toxtavsьz jaqdьrьlьşь astьda darjadan ətkəzəjatьr, dejdilər.

Uruş nətiçələri naмə'lym.

Bu kyrəşgə Japonija uruş keməlari aktiv qatnaşajatьrlar.

Xankavdan qьzьl qoşunqa qarşь juʙarьlqan və Pekin—Xankav temir jolьnьŋ şьmalьda hərəkət qьlajatqan qoşun, Sijaogan stansasь janьda (Xankavdan səl nəri) qьzьl qoşun qьsьmlarь tamanьdan quralsьzlandьrьldь.

Dalalardan dərəklər

Jancьş işləri orьşdan kejin qalьʙ ʙarajatьr

Hasьlnь orьşda kəlxozlarqa və jəkkə xoçalьqlarqa jardamnь kycəjtiriş zəryr

MƏSKƏV, 4 avgust. SSSR jer işləri komisarligi məhəllərgə muraçaat qьlьʙ, kolxozlardaqь hasьlnь orьşnьŋ ʙarьşьda qallanь jancьş və tapşьrьşnь cozuş məjilləri kørinməkdə, dejdi. Ьttьfaq jer işləri komisarligi jancьş maşьnalarьnьŋ kəmidə 18 saat işləvi tə'min qьlьnsьn, deʙ təklif qьladь. Sovxozlardaqь qallanь jancьşnь ʙytyn caralar ʙilən tezletiş və sovxozlardaqь ʙoşaqan jancьş maşьnalarьnь tezlik ʙilən kəlxoz qallasьnь jancьş ycyn tapşьrьş lazьm. Boşaqan komʙajn lardan kəlxoz qallasьnь jancьş ycyn fajdalanьş əməlii imkənijətini tekşiriʙ køriş və remont ʙrigadalarьnьŋ ʙytyn jancьş dəvridə ʙir çajdan ikinci çajqa køciʙ jyryʙ turьşlarьnь ujuştьrьş zəryr.

XARKOV, 4 avgust. Ukrijanada hasьlnь orьş ʙitiʙ ʙarajatьr, lekin jancьşnьŋ ʙarьşь çydə sekin. Məhəllii køpirətif, təşkilatlarь və kəlxozlar jancьş işidə jəkkə xoçalьqlarqa çydə az jardam qьladьlar. Transport vasьtalarь jetişməgən səʙəʙli jəŋi hasьl qallasьnьŋ 15 prəsəntiginə taşьʙ alьnqan.

MƏSKƏV, 4 avgust. Ьttьfaq kəlxoz sentri məhəllərgə muraçaat qьlьʙ, qalla təkiş pynktləridəgi işni tezlik ʙilən tekşirişni təklif qьldь. Ycret pəjda ʙolьşьda və hərəkətsizlikdə əjiʙdar ʙolqanlarьnь tezlik ʙilən sodqa ʙeriş lazьm.

UMAN, 4 avgust. Kəlxozlar jəŋi hasьl-qallanь təkiş pynktlərigə toxtavsьz jetkəziʙ turmaqdalar. Bir kyn icidə 400 sentner qalla tapşьrьldь.

POSTOV-DON, 4 avgust. Ijylniŋ soŋqь 5 kynligi icidə ylkədə t a j j a r l a n q a n qallanьŋ mьqdarь ʙunqaca otkən vaqtdaqь ʙilən ʙərəvər ʙoldь. Ijyl planь 73 prəsənt ʙəçərildi.

XARKOV, 4 avgust. Tripolijada, Tripolija façьalarьnьŋ 11 jьllьqь munasuʙatь ʙilən (Tripolija qьşlaqьnьŋ kəmsəməl a'zalarь Denikin və petluracьlar tamanьdan kəpləʙ qьrqьn qьlьnqan kyn) kəlxozcьlar 150 ərəvədən ьʙarət qьzьl karvan ujuşdьrdьlar və təkiş pynktigə jəŋi hasьl qallasьdan 100 tonna keltiriʙ ʙerdilər. Kəlxozcьlarnьŋ qьzьl karvanьqa ceʙrinovka qьşlaqьnьŋ jəkkə xoçalьqlarь həm qoşьldьlar.

Bytyn ʙalalarnьŋ 92prəsənti məktəʙicigə alьnqan

30-31-ncijьlda məçʙyriiiʙtidaьь Tə'lim kirgiziladi.

Məskəv, 4 avqust. Xalq maarьf kemisərləri ʙuʙnov, əçnəʙii, moxʙьrlar ʙilən səhʙətdə, eskij usul ьdaradan məmləkətimizgə çydə kəmʙaqal mədənii mьras qalqanьnь əjtdi. Øktəʙir ьnqьlaʙьnьŋ ʙirinci jьlьdan iʙtidaьь məktəʙlər kəpəjə və ʙularda oquvcь ʙalalar sanь øsə ʙaşlajdь. 1921-nci jьlda oquvcьlarь sanь 14—15-nci jьldaq 7.236.000. gə qaraqanda. 9.211.000 gə jetdi.

Grəzdən uruş və əçnəʙilər, mudaxalasь munasaʙatь ʙilən 22 nci jьlda iʙtidaьь oquv kəməjdi. Oquvcь ʙalalar sanь 6.807,-000 gə tyşiʙ qaladь. Məmləkətimizniŋ mehnətkəşləri ʙə'zi „mədənii" dəvlətlərgə, grəzdən uruşьnьŋ təşəʙyscilərigə və mudaxalada qatnaşuvcьlarqa ʙu „mədənii zərər" hьsaʙьnь ʙeriʙ, ulardan çavaʙ tələʙ qьlaçaqlar.

Tine qurulьş işigə køciş pəjtidən ʙaşlaʙ, 29-30-nci jьlda iʙtidaьь məktəʙlərdə oquvcь ʙalalar sanь 11.790 miŋgə jakii ʙytyn ʙalalarnьŋ 92.6 prəsəntigə (uruşqaca ʙolqan 48-50 prəsənt ornьqa) jetdi. 30-31-nci jьlda 9.8 və 10 həmdə 31-32-nci jьlda 11 jaşdaqь ʙalalar ycyn ʙytyn SSSR mьqjasьda ymymii məçʙyrii tə'lim kirgiziladi. 30-31-jьlda oquvcь ʙalalar sanь 14.064 miŋ, 31-32-nci jьlda 16.000 miŋ təşkil qьlaçaq. 30-31-nci jьlda, faqat, iʙtidьь tə'lim ycyn 29 30nci jьlqa qaraqanda, 400 milijən som və 28 29-nci jьlqa qaraqanda 600 milijynn som aşьq pul сьqaralaçaq. pьlaнnьŋ myhim uzvii dьsьmlarьnьŋ ʙiri-hykymət tamanadan işcilər və qьşlaq kəmʙaqallarь ʙalalarьqa kərsətilaturqan keŋ jardamdьr, kii 29-30-nci jьlda faqat, ʙydçət maʙlaqlarnь jardamь 20 milijən som ʙolaçaq,

SSSR osoavijaximьnьŋ muraçaatь

MƏSKƏV, 4 avgust. SSSR Osoavijaximiniŋ mərkəzii şorasь Osoavijahim təşkilatьnьŋ ʙarca a'zalarьqa qьlqan muraçaatьnь, məzkyrlərnin industriləş kynini øtkəzişgə aktiv qatnauşv ycyn caqьradь.

Maarьf xadьmlarьnьŋ maddь ahvalь jaxşьlanadь

MƏSKƏV, 4 avgust. RSFSR xalq komisarlarь şorasь ylkə və vьlajat ьçraqomlarьqa, maarьf xadьmlarьnьŋ maddьь ahvalnь jxşьlaş toqrьsьdə hykymət tamanьdan сьqarьlqan qararlarnь tezrək əməlgə aşьra ʙaşlaşnь təklif qьldь. Çymhyrijət prokurorьqa, maarьf xadьmlarьnьŋ huquqlarьnь ʙuzuşda əjiʙli ʙolqan kişilərni məs'ylijətgə tartьş toqrьsьda məhəlii ьdaralarqa jol-joruq ʙeriş tapşьrьldь. Savda komisarlьqьqa, jəŋi xoçalьq iьlьnьŋ ʙaşьdan maarьf xadьmlarьnьŋ və ularnьŋ ajьlalarьnь avqat aşьjalarь və sanaat mallarь ʙilən tə'min qьlьş toqrьsьda sanaat işciləri ʙilən ʙir qatarqa qojьş təklif qьlьndь. Malьja komisarlьqьqa, 30-31-nci jьlь maarьf xadьmlarьnьŋ iş haqьnь mymkin qadar artdьrьş zərыrligini hьsaʙqa alьş təklif qьlьndь.

Kəmsəməl qalla firəntidə

TAŞKƏNT (øz şy'ʙəmizdən) pirəlitər rajon jaşlar qomьtasь 3 kişidən ьʙarat qalla şitəti tyziş ʙilən rajonda qalla tajjarlaş işlərigə qьzqьn ʙaşladь. Bu haqda ʙytyn jəcejkələrgə sьjasьь hatlar jazьʙ alahьda jol juruqlar juʙardь. Hazьrda rajondaqь ʙytyn kəmsəməl jəcejkəlaridə həm qalla şьtatlarь təşkil qьlьndь.

Qap toplaş həftəsi fajdasьqa rajon jaşlarnьŋ qatnaşь ʙilən 2 mərtəʙə kecə qojьldь. Şunьŋ, dik kəmsəməl və pijənerlərniŋ həşəri ʙilən 1 miŋə jaqьn qap jьqьldь.

Bu rajon mьqtasьda 2 qalla pənkiti ʙar. Bularda qalla tapşьrьş ycyn kelgən qьzьl karvancьlarqa turlь taşvьqat-tarqьʙat işlərini jolqa qojьş ycyn 20 nəfər kəmsəmellərni səfəʙərlikkə alьndь. Şy ʙilən ʙirgə 128—rəzijzd həm 2—tegirmən qalla pənkitləridə qьzьl cajhanalar acьʙ, unь turlь pənkitlər ʙilən tə'minlədi.

Hər halda pirəlitər rajon kəmsəmelləri qalla firəntidə qьmьrlamaqdalar.

56 tə ajrьm zərʙdar kynlər

MƏSKƏV, 4 avgust. 6-nci avgustdan industriləş 10 kynligi ʙaşlanьş munasaʙatь ʙilən, temir jolcьlar mərkəzqomьnьŋ prezidiumь xьtaʙnama сьqarьʙ, dəstləʙki şənʙəliklərniŋ pajdevarcьlarь ʙolqan Məskəv-Qazan temir jolь xьllaş deposьnьŋ işcilərigə mənsyʙ eŋ aktiv gyryhlər, indystriləş kynidən tartьʙ ta 5 jьllьq ikinci jьlьnьŋ axrьqaca qalqan 56 kynni, transportdaqь sanaat və malьja planьnь ʙəçəriş ʙcjьnca ajrьm zərʙdar kynlər qьlьʙ ь'lan qьlьşnь tələʙ qьlqanlarьnь kərsətdi.

Temir jolcьlar mərkəzqomь şu caqьrьqnь qaʙul qьlьʙ kərsətədi'kii 56-tə ajrьm zərʙdar kynləriniŋ asasьь myndəriçasi—sanaat və malьja planьnь sehlərgə jetkəzişkinə ʙolmajьn ʙəlki sanaat və malьja pьlanьnь artdьrьş maqsadь jyzəsidən iski zapaslarnь mə'lym qьlьşdan ьʙarat ʙolьşь lazьm.

Mərkəzqom ʙarca kəsəʙə sajuz ьdaralarьqa muraçaat qьlьʙ, øzləriniŋ qatnaşь ʙilən transportdaqь 56-ta ajrьm zərʙdar kynnin øtkəziş—lişini tə'min qьlьşnь ьltьmas qьldь. Skvoznoj, kontrəl ʙrigadalarь tyziş və çamaatcьlьq jardamь jolь ʙilən, temir jol transportьnь məhkəmləş işigə işcilər, kəsəʙə sajəzlarь və sanaat karxanalarьnьŋ keŋ qatnaşuvь ycyn muvaffaq ʙolьş zəryr.

Kaʙildə qozqalancьlarqa çaza ʙerildi

KABIL, 5 avgust. („Qьzьl Øzbekistan" radiosь"). 4-nci avgust kyni Kaʙildə xalq aldьda qozqalancьlardan 5 kişi topdan atьʙ, 16 kişi, asьʙ øldirildi.

Qatьl qьlьnqanlardan køh-daman qozqalancьlarьnьŋ rəhʙərləri və kamandirlarьdan ʙolьʙ, əsir tyşkən edilər.

Italija ʙilən xoçalьq munasaʙatьmьz keŋəjədi

Şora zakazlarьqa kredit ʙeriş toqrьsьda şərtnama ьmzalandь

RIM, 3 avgust. Xoçalьq munasaʙatьnь keŋəjtiriş və şora zakazlarьqa kredit ʙeriş toqrьsьda SSSR ʙilən Italija ortasьda tyzilgən kelişim ьmzalandь. Bu kelişim şora zakazlarьnь Italijadan ʙurьnqь jьllarqa nisʙətən 2 ʙerəvər artdьrьşqa imkan ʙerədi. Italija hykyməti şora zakazlarьqa ʙerilgən kreditlərni hər ʙir zakaz qьmatьnьŋ 75 prəsənti mьqdarьda tə'minləjdi. Şərtnamaqa SSSR ismidən savda komisarьnьŋ orunʙasarь ortaq Liuʙimov, Italija ismidən—korporatsija vəziri Gottaii və malьja vəziri Moskonii qol qojdьlar.

RIM, 3 avgust. SSSR savda komisarьnьŋ orunʙasarь ortaq Liuʙimovnь vəzirlər şorasьnьŋ rəjisi Mussolinii qaʙul qьladь. Iki ortada ʙolqan musahaʙa SSSR ʙilən Italija ortasьdaqь ьqtьsadьь munasaʙatnь taqьn həm keŋəjtiriş, həmdə Italijaqa сьqarьlaturqan şora mallarьnь kəpəjtiriş məs'ələlərigə ʙaqьşlandь. Mussolinii, kyz mavsuьmьda ikələ məmləkətnin ьqtьsadьь çəhətdən taqьn həm jaqьnlaşuvьqa dajьr məs'ələlərni qaraş ycyn dajьmьь komisija tyziladi, dejdi.

3-nci zajom ojnala ʙaşlandь

MINSK, 4 avgust. Industiriləş 3 nci zajomьnьŋ 3 nci ojunь ʙaşlandь. 1000 somlьq jutьq 95024-nci serijaniŋ 10-ncь aʙligatsijasьqa və 04508-nci serijanьŋ 04 nci aʙligatsijasьqa сьqdь. Şu serijalarnьŋ qalqan aʙligatsijalarьqa 200 somdan jutьq сьqdь.

Xatьn-qьz turmьşlarь jaxşьlandь

TAŞKƏNT (øz şy'ʙəmizdən) Økryg ьçraqomь janьdaqь xatьn-qьzlar turmyşьnь jaxşьlaş şy'ʙəsi jappasьqa kəlliktifləşkən mirzəcəl, jəŋi jol rajonlarьda həm qujь сьrcьq rajonьda əjni vaqьtda işləməkdə ʙolqan xatьn-qьzlar arasьda mədəni aqartu həm mihnətni təşkil qьlьş işləriniŋ qandaj ʙarajatqanьnьŋ tekşiriş ycyn kəmisijə juʙardь.

Şoralar ьttьfaqьda

Sibirni industiriləş

MƏSKƏV, 3 avgust. Verxni-Udinskii şəhəridə ʙytyn ьttьfaq əhəmijətigə malik ʙolqan eŋ kəttə şişə zavodь ʙьna qьlьna ʙaşlandь. Bu zavodda 10-ta maşьnalaşqan dəsgəhlar ʙoladь.

Vellino stansasь janьdaqь Bajkal kəli sahьlьda kycli ʙalьq kanserva zavodь salьnajatьr. Bu zavodnьŋ maxsulatь nuqul cetgə сьqaçaq.

Zərər kynəndələr xsusьlarqa jardam qьlьʙ kelgənlər

ƏRXƏNGELSKI, 3 avgust. saʙьq Voloqda guʙerna malьja ʙəlyminiŋ zərər kynəndələri ystidəgi tergəv ʙitdi. Gyvahlarnьŋ ejtişigə qaraqanda, Vologda şəhəriniŋ xususьlarь 3 jьl mijanasьda hykymətgə tegişli salьqnь 1 milion 100 miŋ som kəm tələgənlər. Bu işdə hərxьl xьjanatlar. tavlamacьlьq, qəlʙəkii scotlar, dəstana veksillər və pyc ʙuxgalterija jazuvlarь tapьldь. Guʙerna malьja ʙəlyminiŋ xadьmlarь xsusьlar salьqьnь kəməjtiriş ycyn şundaj işlərni qьlьʙ jyrgənlər.

Jəŋi institytlar

ALMAATA, 3 avgust. Qazaqьstanda xalq komisarlar şorasь Almaata şəhəridə qoj ʙaqьş və gøşt carvadarlьq institutь acьşnь zəryr deʙ tapdь.

LENINGRAD, 3 avgust. Neft sanaatьnьŋ сьqtlarьdan həmdə deniz çanvarlarь və ʙalьqlardan jəŋi xьl majlarnь tapьş və unь qollanьş usullarьnь işləʙ сьqьş ycyn ilmii tadqьqat maj institutь acьlalatьr.

MƏSKƏV, 3 avgust. Şu jьlqь kyzəkdə Məskəvdəgi-Lenin ymymii kytʙuxanasь qaşьda, kytyʙxanalarnьŋ ʙytyn tyrləri ycyn alьь ьqtьsadlь xadьmlar tajjarajturqan ajьь məktəʙ acьlajalьr.

Amrьqanьŋ savda-sanaat dajьralarь

SSSR ʙilən diplomatija munasaʙatlarьnьtikləşni jaqlaʙ søzləjdilər

KIJIF, 3 avgust. Jaqьnda kelgən professor Gardin (mə'lym Amrьqa ьqtьsadcьsь), ratdu muxʙьrь ʙilən musahaʙada Amrьqada ʙaşlanqan əksi şoravьь kampanija toqrьsьda qujьdaqьlarnь əjtdi: SSSR ʙilən savdaqa qarşь taşvьqat Amrьqada muvaffaqьjat tapmajdь Amrьqanьŋ savda-sanaat dajьralarь SSSR ʙilən savda qьlaqьna eməs, ʙəlkii diplomatija munasaʙatlarьnь tikləş ycyn həm mənfəətdardьrlar. Şora hakimijatь məhkəmləşməkdə və şora hykyməti øziniŋ ьqtьsadьь sistemasьnь øzgərtirər və taşqь savda manapolijasьdan vaz kecər, deʙ ojlaş mutlaqa asassьzdьr.

Kolxozcьlardan tegişli ʙaqьmandalarnь øndiriş tərtiʙi

MƏSKƏV, 3 avgust. Ьttьfaq malьja komisarligi ьttьfaqcь çymhyrijətlərniŋ malьja komisarliklərigə muraçaat qьlьʙ, kolxozcьlar ʙojnьda qalqan qьşlaq xoçalьq salьqьnь øndiriş ycyn qujьdaqь qajьdalarqa muvafьq əməl qьlьşnь təklif qьldь. Baqьmandalar ʙevasьta kolxoz a'zasьdan, ular jəkkə-xoçalьq ʙolьʙ turqan vaqtdaqь mьqdarda øndirilişi lazьm. Bu ʙaqьmandalarnь kolxoz tələməjdi. Baqьmanda qarzьnь tələnməgən taqdьrda, unь ymymi yləşməgən kelimdən, kolxozcьnьŋ mylkidən сьqarьʙ alьş mymkin. Əgər ʙu kelim və mylklər qarznь qaplaş ycyn jetərlik ʙolmasa qarznь şu xoçalьqnьŋ mexnəti jakii ʙaşqa nərsələri ʙojьnca tegişli haqьdьn øndirş mymkin.

Ycinci industirləş kynini ʙerəsən!

Bunь „Dьjqan" zarudьnьŋ zarьʙdarь ortaq Qarьjьv ejtədi

„Dьjqan" zavudь işciləriniŋ aŋlь qьsmь, əlʙəttə, ycynci indystirləş kynini øtkəziş tarafьda ʙolacaq.

Ycynci industirləş kynini øtkəzişni təʙrik qьlьş kerək. U xøçalьqьmьznьŋ tez syr'ətlərini aşьrьşqa və ʙeş jьllьqnь tørt jьldaʙəçərişgə jardam qьlacaq.

„Dьjqan" zavodьnьŋ jaş işciləri, aidьnqь kapital məmləkətlərini qovalaʙ jətiş və øtiʙ ketiş" şь'arьnь jyzəgə сьqarьş ycyn ʙytyn kyclərini ʙerişkə tajjardьr lar. Ycynci industirləş kyni, ʙu şь'arnь əməlii rəvişdə tezrək jyzəgə сьqarьşqa jardam qьlacaq.

VTsSPS nьŋ qararь toqrь

Dьjqan sehьnьŋ ʙrigədiri ortaq Voropajəv

Mən ycynci indystiriləş kynini VTsSPS qararьda kərsətilgəncə, 5 sa'atlik şənʙəlik rəvişdə øtkəziş usulьnь ma'qulləjmən, VTsSPS industirləş kynin pul cikirişlər jolь ʙilən eməs, ʙəlki maxsus şənʙəlik jolь ʙilən etkəzişni çydə toqrь ʙelgilədi.

Mən və ʙizniŋ sexьmьzdaqь ʙytyn aŋlь işcilər, industirləş kynini øtkəziş və ʙu ʙilən ʙeş jьllьqnь tørt jьlda ʙəçərişgə jardam qьlьş tarafьda turamьz.

Şьmalь Amrьqada çydə kycli şamal Vaqopmund şəhəriniŋ jarьmьnь xaraʙ qьldь. Xaraʙalar astьda 6 kişi həlak ʙoldь.

Økryglərni tygətiş toqrьsьda

VKP(ʙ) mərkəzqomь Orta Asьja ʙujurasьnьŋ qararь

Qьşlaq xoçalьqьnь sosializm asasьda qajtadan quruş işidə partija və şora həkimijəti qolьqa kirgən əzəmət jutuqlar, qьşlaq xoçalьq-sьjasьь hajatьnьŋ və kolxozcьlьq qurulьşьnьŋ ʙytyn aqьrlьq mərkəziniŋ rajonqa kecirilişi,—mənə şular həmməsi qьşlaq və rajondaqь partija və şora təşkilatlarьnь mymkin qadar məhkəmləş, degən kecik tirilməjturqan vəzifəni qojadь.

VKP(ʙ) mərkəzqomьnьŋ 15 nci ijul kyni rajonlьrnь məhkəmləş toqrьsьda сьqarqan qararnь Orta Asьja şarajьtьda eŋ myhm sьjasьь və øz vaqtьda kørilgən cara deʙ hьsaʙlaş ʙilən ʙirgə VKP(ʙ) Orta Asьja ʙujurasь Orta Asьjanьŋ partija təşkilatlarьnь, økryglərni tygətiş kampanijasьnь økryg apparatьnь tygətiş və rajon apparatьnь tuqdьrьşdan ьʙarat saf texniciskii işgə əjləndirişdən ьhtьjat qьladь. Tezlik ʙilən keŋ tyşindiriş və ammavь taşvьqat kampanijasьnь acьʙ, qurultaj və VKP(ʙ) mərkəzqomь tamanьdan сьqarьlqan qararnь, ьdara apparatnь mehnətkəşlər keŋ ammasьqa jaqьnlaşdьrьş; şu apparatnь qьşlaq xoçalьqьnь sosializm asasьda tezrək qajtadan quruş ycyn, muştumzornьŋ sinf ʙolьʙ jaşavьnь jappasьqa kolxozlaşdьrьş asasьda tygətiş maqsadь jyzəsidən, muştumzor ystigə taqьn həm tezrək və ujuşqanraq ravişdə hyçym qьlьş ycyn qajtadan tyzişdən; partija, şora, xoçalьq və kəsəʙə sajuz apparatlarьnьŋ ʙytyn ʙolymlərini təzrək jerliləşdiriş, rajonlarnь ьqtьsadь çihətdən tezrək məhəmləş, ularnь сьnьq qan və məhkəm proletar kədirləri ʙilən kycəjtirişdən ьʙarat cara, deʙ aŋlatьş zəryr.

VKP(ʙ) mərkəzqomьnьŋ 1930 ncь jьl 15 nci ijyl kyni, økryglərni ʙirinci øktəʙrgəcə tygətiş toqrьsьda ʙergən direktiflərigə asaslanьʙ VKP(ʙ) mərkəzqomьnьŋ Orta Asьja ʙujurasь qarar qьladь:

1. Millii kompartijalarnьŋ mərkəzqomlarьqa, Qьrqьzьstan vьlajat qomьtasьqa, VLKSM Orta Asьja ʙujurasьqa və Orta Asьja kəsəʙələr ʙujurasьnьŋ fraksijasьqa. økryglərni tygətiş və rajonlarnь məhkəmləşniŋ sьjasьь və xoçalьq əhəmijətini aŋlatьş ycyn tezlik ʙilən keŋ tyşindiriş və tavьqat işini ʙaşlaʙ juʙarьş tapşьrьlsьn.

2. Økryglərni tygətiş və rajonlarnь məhkəmləş jolьdaqь ʙytyn iş, partija, şora, xoçalьq və kəsəʙə apparatlarьnьŋ rajon, mərkəzil, və ylkə ʙəlymlərini eŋ kəp mьqdarda jerliləşdiriş toqrьsьda ʙerilgən partija direktifini, ьdara apparatьnь mehnətkəşlər ammasьqa haqьqatan jaqьnlaşdьrьş ycyn ʙirdən-ʙir şərt rəvişdə ʙəçəriş nuqtajь nəzəridən øtkəzilsin.

Millii kompartijalarnьŋ mərkəzqomlaрьqa və Qьrqьzьstan vьlajatqomьqa qujьdaqьlar tapşьrьlsьn:

a) Bytyn ьdara işlərini təzlik ʙilən jerli tillərgə køciriş və işci, ʙətrək, kəmʙaqal və kolxozcьlar ammasьnь ьdara və xoçalьq apparatlarьdaqь rəhʙərlik və məs'yl işgə taqьn həm tezrək və dədillerək joqarь сьqrьş caralarьnь işləʙ сьqьş;

ʙ) Millii qьsьmlardan ʙoşavcь qьzьl əskərləni çajlaş toqrьsьdaqь tələʙ və pьlanьnь orta Asьja ʙujurasьqa taqdьm qьlьş. ʙunьŋ ycyn ʙytyn çajlarda orta Asьja hərʙii økryginiŋ sьjasьь ьdarasь ʙilən ʙirlikdə, məzkyrlərdən rajon və сьşlaq appratьqa xadьmlar tajjarlaşnь ujuşdьrьş zəryr.

3. Økryglərni tygətiş caqьda məjdə millətlərniŋ millii, mədənii mə'işii və ьqtьsadь manfaatlarьqa (məktəʙ, qьşlaq şorasь, rajon) eŋ kəp dьqqatnь tə'min qьşьlq zəryr.

Xalqьnьŋ kəpciligi məjdə millətlərdən ʙolqan rajonlarda, məzkyrlərniŋ ʙaşqaruv-ь ьdaralarьdaqь rəhʙərlik tə'siri tə'min qьlьnsьn.

4) VKP(ʙ) mərkəzqomьnьŋ qararьnь keŋəjtiriş jyzəsidən millii kompartьjalarnьŋ mərkəzqomlarьqa və Qьrqьzьstan vьlajatqomьqa, mərkəzii partijə və şora təşkilətləriniŋ ʙyty isini tezlik ʙilən rajonlar ʙilən ʙevasьt alaqa tutuş ycyn keciriş; eŋ jaqьn xoçalьq-sьjasь kəmpənijələrniŋ øtkəzişdə və kyndəlik işlərdə məzkyrlərgə rəhʙərlik qьlьş təklif qьlьnsьn.

5. Mili kompartьjaiarnьŋ mərkəzqomlarьqa və Qьrqazьstan vьlajat qomьtasьqa qujьdaqьlar tapşьrlsьn;

a) Çymhyrii mərkəzii ьçraqomlar qaşьda økryglərni tygətişni øtkəziş kəmisijələri tyziş;

ʙ) Tezlik ʙilən økryglərdə aiaqa ʙujuralarьnь tə'jinləʙ şular ystigə ymymii sьjasьь və pьlan rəhʙərligini və mərkəzgə xaʙar ʙeriʙ turuşnь jyklətiş;

v) 1930 31-nci jьlnьŋ xoçalьq və sьjasьь kampanьjalarьnь øz vaqtьda jyzəgə сьqarьş maqsadь ʙilən, tygətilyvci økryg ьdaralarьnьŋ xadьmlarьnь, ʙirinci gəldə rəhʙərlik sastafьqa ajьd xadьmlarnь ʙiliş və rajonlarqa juʙarьş işigə tezrək ornav.

ESKƏRTIŞ: I. Økryg mьqjasьdaqь məs'yl xadьmlardan 40 kişi orta asьja ʙujurasьnьŋ ruxsatь ʙilən taqsьm qьlьnadь.

Taqsьmat ʙəlymigə və təşkilat ʙəlymigə məzkyr 40 ortaqnьŋ Rojьxatьnь tyzlş işi tapşirlsin

g) Bajon apparatlarьqa øzlərini sьjasь və əməlii çihətdən ь'tьʙarsьzlandьrqan xadьmlar qaʙul qьlьnmasьn ycyn ьhtьjat ʙolьş;

d) Ьttьfaq mərkəzii ьçraqomь və xalq komisarlar şorasь tamanьdan, økryglərniŋ huquq və fynksijələrni rajonlarqa øtkəziş, 1930-31-nci jьl ʙydçət jьlьdaqь dəvlət və məhəllii ʙydçətlərniŋ ьdara və mə'myrii сьqьnlarьnь 1929-30 ncь lьlnьqьdan artdьrmaslьq toqrьsьda сьqarьlqan qararqa muvafьq rəvişdə, şəhər və rajon ьdvralarьnьŋ təşkilat, huquqь və ʙydçət (struktura və ştatlar) məsələlərini tezlik ʙilən işləʙ сьqьş;

e) Məhəllii sanaatnь çymhyrii, şəhər və rajon ьdaralarь ortasьda ʙøliş ʙilən ʙaqlanqan məsələlərni işləʙ сьqьş.

6. Iki ai myddət icidə ʙarca rajonlar ʙilən alaqa vasьtalarь (telegraf, telefon jakii radio)nь quruş zəryr ʙolqanьdan, şu caranьŋ məzkyr myddat icidə øtkəzilişini tə'min qьlьş işi ьqtьsadьь şoraqa, pocta və telegraf komisarliginiŋ upolnomocinnьsьqa tapşьrьlsьn.

7. Barca Orta Asьja xoçalьq təşkilatlarьqa 1930-ncь jьlnьŋ 10-ncь avgustьdan kecilməj, økryglərni tygətiş munasaʙatь ʙilən ьdara işinik təşkilii formalarьnь və øz apparatlarьnьŋ tyziliş sistemasьnь qajtadan quruş toqrьsьda ʙolqan mulahazalarьnь Orta Asьja ʙujrasьqa kirgiziş təklif qьlьnsьn.

8. Ajrьm økryg xadьmlarьnьŋ ʙoşaʙ ketiş fikridə ʙolьşlarь, xoçalьq və mərkəzii apparatlarьqa køciz jolьdaqь urunьşlarь və ʙaşqa xьl hərəkətlərini asla jaramajturqan nərsə deʙ kərsətiş ʙilən ʙirgə Orta Asьja ʙujurasь qarar qьladь:

a) Økryg apparatlardaqь xadьmlarnь mərkəzii və xoçalьqmyəsələrigə həmdə tugətilmajturqan apparatlarqa køciriş və məzkyrlərniŋ øz ьhtьjarьca køçişini man'qьlьnsьn. Bunьŋ ycyn hər ʙir ajrьm hadьsad millii kompartijalarnьŋ mərkəzqomlarь və Qьrqьzьstan vьlajatqomьnьŋ jakii økryglərni tygətiş ycyn tyzilgən çymhyrii komisijalarnьŋ ruxsatь lazьmdьr;

ʙ) VKP(ʙ) mərkəzqomnьŋ økryg xadьmlarьnьŋ 90 prəsəntini rajonlarqa juʙarьş toqrьsьdaqь direktivləri qattьq ʙəçərilişini tə'min qьlьş;

v) Partija və kəsəʙə təşkilatlarьqa, tygətilyvci økryg apparatlarьnьŋ xadьmlarьdan ʙolьʙ, rajonlarqa køcişgə unamaqanь və ularnьŋ qacьʙ ketişlərini, zərʙdar postdan qacьş və VKP(ʙ) mərkəzqomь həm hykymət tamanьdan сьqarьlqan qararlarnь aŋlь rəvişdə ʙuzuş deʙ qaraş təklif qьlьnsьn.

9. Millii kompartijalarnьŋ mərkəzqomlarьqa və Qьrqьzьstan vьlajatqomьqa, paxtakar və cegərə jaqьnьdaqь rajonlarnь kycirək və ь'tьʙarlь xadьmlar ʙilən məhkəmləş ycyn caralar køriş tapşьrьlsьn.

10. Økryglarni tugətiş mas'ələsigə mətʙuat jetərlik dьqqat qьlmaqanьnь kərsətiş ʙilən ʙirgə, „Pravda Vestoka" gəzitigə və millii çymhyrijətlərniŋ gəzitələrigə, tezlik ʙilən økryglərni tygətiş məsələlərini kyndən—kyngə jarьtьʙ ʙarьş işini ʙaşlaş tapşьrьlsьn.

11. Orta Asьja ʙujurasьnьŋ mədənijət və tarqьʙat ʙəlymigə, millii kompartijalarnьŋ mərkəzqomlarьqa və Qьrqьzьstan vьlajatqomьqa, gəzitələrniŋ hazьrqь сьqьʙ turqan sanьnь qajtadan qaraş və rajon mərkəzlərdəgi mədənij—maarьf təşkilatlarьnь kycəjtiriş ʙojьnca əməlii caralarnь işləʙ сьqьş tapşьrьlsьn

12. VIKSM Orta Asьja ʙujurasьqa, komsomol təşkilatlarьnь partija təşkilatlarьnьŋ strukturasьqa muvafьq qajtadan tyzə ʙaşlaş tapşьrьlsьn.

13. VTsSPS Orta Azьja ʙujurasьnьŋ fraksilasьqa, kəsəʙə təşkilatlarьnьŋ işi və struktьrasьnь qajtadan tyziş toqrьdaqь caralarnь 10 ncь avgustqaca iələʙ сьqьş tapşьrьlsьn.

14. Təşkilat ʙəlymi Orta Asьja ʙujurasьnьŋ endigi oltьrьşьqa, şəhər və rajon partija qomьtalarьnьŋ tyziliş sxemalarь və ştatlarьqa ajьd laiьxalarnь kirgizsin. Millii kompartijalarnьŋ mərkəzqomlarь və Qьrqьzьstan vьlajat qomьtasь, 1930 ncь jьlnьŋ 15 nci avgustьda, øzləriniŋ ştatlarь toqrьsьdaqь mulahazalarьnь kirgizsinlər.

15. Ammavьь ʙəlymgə, çamaat və ammavьь təşkilatlar (şep cəm'ijətləri, MOPR, OSO—Aviaxim və ʙaşqalar) nьŋiş formalarьnь qajtadan tyziş məsələsini işləʙ сьqьş tapşьrьlsьn.

16. Millii kompartijalarnьŋ mərkəzqomlarь və Qьrqьzьstan vьlajat qomьtasь, økryglərni tygətiş işiniŋ ʙarьşь toqrьsьda hər ʙir 10 kyndə ʙir mərtəʙə VKP(ʙ) mərkəzqomьqa və Orta-Asьja ʙujurasьqa xaʙar qьlьʙ turuş ycyn məçʙyr qьlьnsьalar.

VKP(ʙ) mərkəzqomь Orta Asьja ʙujurasьnьŋ sekretarь: Zelenskii.

ئوزبېكستان بويىنچا غاللا تاپيارلاش ئشى قاناعاتلانورلىق ئېمەس.

غاللا تاپيارلاش ئشىنىڭ ئاترافىغا كېڭ محنەتكەشلەر عامماسى تارتلغان ئېمەس.

غاللا تاپيارلاوچى ئدارالەرنى تازالاش توغرىسىدا مەركەزقومنىڭ دىرېكتيفى بەجەرلمەى قالدى.

ئوز كومپەرتيە مەركەزقومىنىڭ غاللا تاپيارلاش ئشىنىڭ بارىشى توغرىسىداغى قارارى

1. غاللا تاپيارلاش ئيىول پلانىنىڭ 40 پروسەنتىگە بەجەرىلب بتمەگەننى تەڭكد قىلش بىلەن برگە، غاللا تاپيارلاش سۇرعەتى سوگغى بېش كوننىڭ ئچىدە هەم سىرە قانىقارلىق بولمادى وە غاللا تاپيارلاش پىلانىنىڭ ئوز واقتدا بەجەرىلشىنى تەئمىن قىلمايدى، دېب تاپلسن.

بۇنىڭ ئاساسى سەبەبلەرى: پەرتيە رەهبەرلىگىنىڭ يېتەرلىك بولماغانى وە باعزى جايلاردا زەعىف ئېكەنى؛ ئوخلاب ياتىش وە ئوزى كېلەر دېب كوتىش: مۇشتۇمزور، ئسپيكولەنت وە بۇيرەكرەتلەرگە قارشى كورەشنىڭ زەعىفلىگى؛ بەترەك وە كەمباغاللارنىڭ غاللا تاپيارلاش تېورەگىدە سىرە يېتەرلىك بولماغان رەۋشدە ئويۇشدىرىلشلارىدر. بۇ نەرسە، پەرتيە تەشكىلاتىنىڭ ئايىرم بولملەرىدەگى ئشدە ئوڭ ئوپپورتونىزمنىڭ عەمەلى كورنىشىنى بىلدىرەدى. شۇ بىلەن بر قاتاردا يارامااس مەئمورى چارالار كورش، عامماۋى ئشگە كەم باها بېرش، كولخوزلارغا قومانىدا بېرش وە ئورتا دېهقانغا قارشى تەكفىر-قيىشتلاردان عبارات ئەنچەگنە فەكتلەر بار، كى بۇلار «سول» تەگاپىشلارنىڭ كورىنشلەرىدر. بۇ كەمچىلىكلەرنىڭ بېتەرىلشى، ئاينقسا بەتراك-كەمباغال وە ئورتا دېهقانلار عامماسى مۇشتۇمزور، ئسپيكولەنتلەرگە وە تاپيارلاوچى هەم تەئمىنات تەشكىلاتلارىنىڭ بۇيرەكرەتىزمىگە قارشى كورەشو ئوچون قاتعى مۇبىلزەتسىيە قىلش، تاپيارلاش ئشلەرىنىڭ سۇرعەتلەرىدە وە پىلانلارنى بەجەرشدە ئوزگەرشنى تەئمىن قىلشلارى لازم.

2. كوزگى ئېكن كەمپەنيەسىگە وە پاختا تېرمىگە ئوز واقتدا تاييارلق كورش ماقسادلارى يۈزەسىدەن يللق غاللا تاپيارلاش پىلانىنىڭ 1930 نچى يىل 1 نچى ئوكتەبرىدەن قالماى بەجەرىلشىنى تەئمىن قىلش لازم. شۇ مۇناساباب بىلەن، ئاۋغوست غاللا تاپيارلاش پىلانىغا، ئوكتەبر ئايىدا تاپيارلانشى لازم بولغان 184 مىڭ سېنتنېرنى ئارتدىرش كېرەك، ئاۋغوست پىلانىغا يەنە، غاللانىڭ ئيىول ئايىدا بەجەرلمەى قالغان قسمى هەم كرگىزلسن. ئارتدىرلغان ئاۋغوست پىلانىنىڭ بەجەرىلشىنى تەئمىن قىلش ئوچون، قويىداغىلار زەرور:

ئا) ئاۋغوست ئايىنىڭ برنچى يارمىدا سوفخوز وە كولخوزلارداغى تاپيارلاش حسابىدان كەمدە امىليون 200 مىڭ پوت غاللا توپلانسن؟

ب) مۇشتۇمزور عۇنسۇرلارنى، قاتتق ۋەزىفەنىڭ 50 پروسەنتىنى ئاۋغوست ئايىنىڭ برنچى يارمىدا، كەمىدە 80 پروسەنتىنى بۇتۇن ئاۋغوست ئچىدە تاپشىرشغا مەجبۇر قىلنسن.

ساۋدا كومىسسەرلىگىگە، شۇ قارار ئاساسىدا ئاۋغوست ئايىنىڭ رايون پىلانلارىنى بر كون ئچىدە بېكتلەش تەكلىف قىلنسن.

3. ئاۋغوست ئايىداغى غاللا تاپيارلاش توغرىسىدا قابۇل قىلنغان سۇرعەتلەر مۇناساباتى بىلەن بارچا پەرتيە تەشكىلاتلارىغا، غاللا ئورش وە يانچش كەمپەنيەسىنى شۇندای ئوتكەزشنى ئويۇشدىرش تەكلىف قىلنسن، كى بۇ كەمپەنيە ئاۋغوست ئايىدا بىتەتۇرغان بولسن.

4. ئيىول تاپيارلاش پىلانىنى كولخوزلار يەككە حوجالقلارغاقاراغاندا كوبرەك بەجەرگەنى - سياسى وە حوجالق يۇتسعى ئېكەنىنى كورسەتش بىلەن برگە، تاپيارلاش پىلانىنىڭ كولحوز سېكتورىدەگى قسمى بۇندان سوڭ هەم تولا وە ئوز ۋاقتدا بەجەرىلشىگە مۇوافقاق بولش لازم. كولخوزلار تاپشرادۇرغان غاللانىڭ نورمەسىنى بۇتۇن جۇمعۇرىيەت بويىنچا ئورتا حساب بىلەن 30 پروسەنت كەمەيتىرشنى زەرور دېب حسابلانسن.

خالق ساۋدا كومىسسەرلىگى، بېر ئشلەرى كومىسسەرلىگى وە كولخوز سيەزگە تەكلىف قىلنسنكم، ئۇلار بر كوننىڭ مۇددەت ئچىدە دان ئېكىنلەرى وە ئېكن ئوسىنىڭ ئوتقان ئورنىغا قاراب، بۇ مىقدارنى رايونلار بويىنچا تاقسيم قىلسنلار. براى، شول شەرت بىلەنكم، كولخوزلارغا بېرىلگەن يېڭىللىكنىڭ ئاغرلىغى يەككە كەمباغال وە ئورتا خوجالىقلارغا تۇشمەسن. شۇ مۇناساباب بىلەن ئۇرلى ئوؤنلاردا (مەسەلەن بازار وە باشقا شۇنىڭدەك جايلاردا) تاپيارلاشنى وە كولخوزلارنىڭ ئارتقچا غاللالارىنى ئوز ئحتيارلارى بىلەن حۆكۈمەتكە سااتش يوللارى بىلەن تاپيارلاشنى كوچەيتىرلسن.

5. يەككە كەمباغال - ئورتا خوجالقلاردا غاللا تاپيارلاش كولخوزلارغا كورە خېلى ئارقادا قالدى. فرقا تەشكىلاتلارىدا ئوزبېكستان قشلاقى خوجالقى، قسمان غاللا تاپيارلاش پىلانىنى بەجەرشدە يەككە سېكتورنىڭ رولىگە باها بيرب بيلمەسلىك زامايلى يوقالب بتمەگەنلىگىنى كورسەتەدى. غاللا تاپيارلاناتورغان رايونلارداغى هەممە فرقا تەشكىلاتلارىنىڭ دىققاتىنى شۇنگە جەلب قىلنادىكم، يەككە كەمباغال وە ئورتا خوجالقلار (مۇشتۇمزور خوجالقلاردان باشقا) پىلانىنىڭ قاريب يارىمى مىقدارىندا غاللا بيرولەرى تېگىشدر. شۇنىڭ ئوچون يەككە خوجالقلارنىڭ شەرتلەش بويىنچا ئوز مەجبۇرىيەتلەرىنى تولا رەۋشدە بەجەرىشلەرىنى كوزەتب تورش، قشلاق غاللا تاپيارلاش پىلانلارىنى جاماعاچىلق ئاساسىدا ئوز-ئوزلەرىنى مەجبۇر قىلش تەرتيبىدە بەجەرش ئوچون قشلاقنىڭ جاماعات-سياسى تەشكىلاتلارىنىڭ ئشلەرىنى كېڭەيتىرش وە كەمباغال - ئورتا حال قاعلارنى سەفەربەرلىك قىلش زەرور. ئوز پىلانلارىنى توگەل وە نەمونەلى رەۋشدە بەجەروچى كولخوز فاعاللارى، بۇتۇن يوللار بىلەن بو ئشدە مايدالانلولارى، قسمان، بو فاعالار غاللا تاپيارلاشقا ياردام بيرش كەمپەنيەلەرىنىڭ ئشلەرىگە جەلب قىلنغۇلارى كېرەك. بۇتۇن غاللا تاپيارلاش ئشلەرى كولخوزلار، قشلاقلار وە رايونلار ئورتاسىدا ئجتماعى موسابااقا ئاساسىدا كېڭەيتىلەربلووى، لازم. خالق كومىسسەرلەر شوراسىدا، غاللا تاپيارلاش پىلانىنى واقتدان ئلگەرى وە تولا رەۋشدە بەجەرگەن رايون، قشلاق وە كولخوزلارنى موكافاتلاش ئوچون ماحسوس فوند بىلگىلەمەشى تاپشرلسن.

6. تاپيارلانا يەتقان غاللادان چېگىرلگەن 8 پروسەنتنى بەتوەكلەر وە كەمباغاللارنى تەئمىنلەش ئوچون دە خال ئستفادا قىلش حاقدا ئوز كومپەرتيە مەركەزقومىنىڭ ئيىول پلنىمى تامانىدان چىقارلغان قارارنى ئورمۇشغا ئوتكەزش تەئمىن قىلنسن هەممە كەمباغاللارنى ساناعات ماللارى بىلەن تەئمىنلەش باشلانلسن.

7. كېلك كەمباغاللار وە ئورتا حاللار عامماسى، غاللا تاپيارلاشنى مووافقاقىياتلى ئوتكەرش ئوچون سەفەربەرلىك قىلنب، مۇشتۇمزورلارغا قاتعى زەربە تەشكىل ئېتلسن قشلاق شورالارى تامانىدان بيرلگەن وەزىفەلەرنى بەجەرمەگەن بۇتۇن مۇشتۇمزورلارغا نسبەتەن، مەئمورى وە سود تەرتيبىدەگى جازا چارالارى كورىلسن.

مۇشتۇمزورلارنىڭ كولخوزلارغا قارشى كورەشوۇلەرى (ماشىنالارنى بۇزۇش، ياندىرش وە باشقالار) كوچەيگەنى تەڭكىدلەنب، پروكورورلىككە بو زەرور كونەنلەرنى دەررو مەسەۋاليەتكە تارتش وە قاتعى جازا بيرش تەكلىف قىلنسن.

8. غاللا تاپيارلاش پىلانىنىڭ ئيىول ئايى ئوچون بەجەرلمەگەنى وە غاللا تاپشروچىلار، ئاينقسا مۇشتۇمزورلار تامانىدان بۇغداى ئورنىدا كەم باهالى ئېكن-ئارپا تاپشرش ئورۇنلشى بولغانى تەڭكىد قىلنب، بۇتۇن پەرتيە وە تاپيارلاش تەشكىلاتلارىغا بۇغداى تاپيارلاش پىلانىنىڭ توگەل بەجەرىلشىنى تەئمىنلەشە تەكلىف ئېتلسن.

9. غاللا تاپشروچىلارنى، يوقارى دىرېكتىف تەشكىلاتلار تامانىدان بىلگىلەنگەن نورمە دايىراسىدا ساناعات ماللارى بىلەن تەئمىنلەشدە توختالشلار بارلغى تەڭكىدلەنب، خالق ساۋدا ئشلەرى كومىسسەرلىگىگە غاللا تاپيارلاش رايونلارىغا غاللا تاپشروچىلارنى بىلگىلەنگەن نورمە دايىراسىدا تەئمىنلەشكە يېتەرلىك ساناعات ماللارى يوبارش تەكلىف قىلنسن.

پەرتيە قومىتالارىغا، ساناعات ماللارى فوندىنى، غاللا تاپيارلاشلارنى دەرىلەندىرش نوقتاسىدان قاراب توغرى ئستفادا قىلشنى تەكشىرش تاپشرلسن.

10. برلەشكەن قشلاق خوجالىق ساناعىنى، سغورتا پوللارىنى، قشلاق خوجالىق كرېدىتىنىڭ ئسسودەلەرىنى، ئورۇغلق فوندلارىنى، كوپەراتسيە پەيلەرىنى وە ئۇنغا سالنغان پوللەرنى يېغش بويىنچا دەرحال جەدى عامماۋى ئش كېڭەيتىرلسن شونىڭدەك مبيش پىنتفى سووت بىلداء زايومنى ئورناتش ئوچون هەم كېك كەمپەنيە باشلانسن

مۇشتۇمزورلارنىڭ يۇتۇن سالغلارنى وە مەۋلەنگە بولغان باشقا بولەۋلەرنى بىلگىلەنگەن مۇددەتلەردە، شوبەهەسز، بولەۋلەرگە مۇۋاففاق بولنسن

11 ئۆر سوفپروف فرەكسىيەسىگە وە ئۆر ل ك س م مەركەزقومىغا، كەنترەكتەسيە مەجبوريەتلەرىنى بەجەرلشى وە غاللا تاپيارلاش ئەپپەرەتى تېكشرش هەممە حائناتلق وە باشقالار بىلەن كورەش ئوچون، ئاساسى غاللا تاپيارلاش رايونلارىغا برىگەدەلەر يوبارش تەكلىف قىلنسن.

ئۆر سوفپروف فرەكسىيەسىگە، هەر كەسەبە سايورىنىڭ غاللا تاپيارلاش ئشدە كونكرت ۋەزىفەلەرى 5 كون ئچىدە بىلگىلەش تەكلىف ئېتلسن

12 قابۇل يۇنكتلەرىدە عامماۋى ئش رىۋاجلانب، ئۇلار غاللا تاييارلغى مەسئەلەلەرىدە، ئاينقسا كولخوزلارغا وە غاللا تاپشروچى يەككە خوجالقلارغا بېرلەدۇرغان ئوڭايلقلار توغرىسىدا سادە ئەدەبيات بىلەن تەئمىنلەنسن.

13. ئاي م تاپيارلق يۇنكتلەرى وە كوپيرەتىق ئدارالارىداغى خادملارنىڭ سا،اتاژلغى، غاللا تاپشەروچىلارغا وە قزل كاروانچىلارغا هەم ئۇلارنىڭ قانونى تەلەبلەرىنى تەڭمىنلەشكە زەرەر كونەندەلىك، بيورەكرەتلەرچە وە ئعتبارسز قاراش فەكتلەرىنى كورسەتب ئوتب، پروكورورلىككە، عەيبدار كشلەرنى مەسئۇلىيەتكە تارتش، 3-5 كوننىڭ مۇددەت بىلەن سودلار ئوتكەزش تەكلىف ئېتلسن.

14. غاللا ئامبارلارى بېناكارلىگىنىڭ ئەنچە دەرەجە بۇزۇلغاننى كورسەتب، بۇنغا عەيبدار كشلەرنى مەسئۇلىيەتكە تارتش توغرسىدا مەركەزى كونترول كوميسيەسى-ر. ك. ئى. نىڭ قارارى توغرى دېب حسابلانسن. سود ئدارالارىغا، بۇ ئشنىڭ تېكشرلووىنى تېزلەتش تاپشرلسن.

خالق كومىسسەرلەرى شوراسىغا، غاللا ئامبارلارىنى سالش يولىداغى ئشلەرنى كوچەيتىرو ئوچون هەممە چارالارنى كورش تەكلىف قىلنسن.

15. تاپيارلق ئاپپاراتىنى تازالاش وە ئۇنى ئسنالغان خادملار بىلەن مۇستەحكەملەش توغرىسىدا مەركەزقوم تامانىدان بېرلگەن دىرېكتىفەلەرنىڭ مەحەللى پەرتيە تەشكىلاتلارى، شۇنىڭدەك تەرتيبلەوچى وە تاپيارلق تەشكىلاتلارى تەرەفىدەن بەجەرلمەگەنى تەڭكدلەنسن. رايون پەرتيە قوميتالارىغا، تېزدەن تاپيارلق ئاپپاراتىنىڭ ئاحوالىنى تېكشرب، ئۇنى خادملار بىلەن مۇستەحكەملەش توغرىسىدا مەركەزقوم قارارىنى بەجەرش تاپشىرلسن.

16 ساۋدا خالق كومىسسەرى ئورتاق فەيزوللىنگە، غاللا تاپيارلىغى ئزغان بر پەيتدە ساۋدا كومىسسەرلىگىگە قاراشلى يولباشچى خادملارغا ئوتپۇسكە بېرشنىڭ مۇمكىن ئېمەسلىگى كورسەتلسن. ئورتاق فەيزوللىنگە، ساۋدا كومىسسەرلىگىنىڭ كوللېگىيە ئاعزالارى نىيازوتف وە پوپوف ئورتاقلارنى دەرحال ئوتپۇسكەدەن قايتارش تەكلىف قىلنسن.

مەركەزقوم سەركاتىباتىغا، ساۋدا كەميسسەرلىگى كوللېگىيەسىنىڭ ساستافنى مۇستەحكەملەش توغرىسىدا 7 نچى ئاۋغوستغاچا مەركەزقوم ئسپالبيوراسىغا كونكرېت تەكلىفلەر كرگزش تاپشرلسن

17. غاللا تاپيارلغى تېۋرەگىدە عامماۋى ئشنى رىۋاجلاش وە كوپېرەتىڤ جاماعاتچىلغىنى ئويۇشتىرش يولىدا غاللامەركەزنىڭ كوست ئشلەگەنى كورسەتلب، غاللا مەركەزى ئدارالارىنىڭ فرەكسىيەسىگە، بۇ ئشنى كوچەيتىرش ئوچون تېزدەن چارا كورش تەكلىف ئېتلسن.

غاللا مەركەزنىڭ تەشكىلات بولىم مۇدىرى قادىرف، پەرتيە تامانىدان بۇ مەسئەلەلەردە بېرلگەن قارارنىڭ عەمەلگە ئاشۇۋىنى تەئمىندلەمەگەنى ئوچون، ئشدەن ئالنسن. مەركەزقومنىڭ ئاتسىمات بولومىگە، غاللا مەركەزى ئاپپاراتىنى مۇستەحكەملەش ئوچون، مەركەزقوم ئسپالبيوراسىنىڭ كيلەجەك ئولتۇرىشغاچا بر نېچە خادملارنى بىلگىلەش تاپشرلسن.

18. غاللا تاپيارلاش ئشلەرى-مەركەزقومنىڭ رايون پەرتيە تەشكىلاتلارى ئوستىدەن بېۋاستا يول باشچىلغى مۇقارار قىلنسن، غاللا تاپيارلاو پىلانلارىنىڭ ئجراسى ئوچون مەسئۇلىيەت - رايون پەرتيە قوميتالارىغا وە شاخسان رايكوم سەركاتيبلەرىگە يوكلەنلسن. مەركەزقوم سەركاتيباتىغا، غاللا تاپيارلاو ئشدە ئوزگەرش توغدىرو ئوچون، ئاساسى غاللا تاپيارلاوچى رايونلارغا وەكىللەر يوبارش تەكلىف قىلنسن.

ئەرپەپاختاغا ئورن بيردى

بۇ يل ئەرپە ئېكن مايدانى سوۋلى ئېكنلەر حسابىغا قسقاردى، بولتور ئەرپە ئاستىدا بولغان بۇتۇن سوۋلى مايدانغا پاختا ئېكلگەندر، باماری ئەرپە ئېكنلەرى ئشغال قىلغان مايدانلارى مىقدارىغا قاراب، ئلگەريچە تالليرلغاندر. حازر ئەرپەهەممە جايدا يېغلغان بولسا هەم، بازاردا ئونىڭ بۇتونلەى ديەرلك يوقلغىغا شۇ حال سەبەبدر.

غاللا تاپيارلاش پىلانىنىڭ ئجراسغا كېلگەندە، ئەرپەنىڭ كەمەيشى نەتىجەسىدە، حازر ئونىڭ ئورنىغا بۇغداينى تاپشرماقدادرلار.

سود ئەپپەرەتلەرىنى قاسىمفچىلق قالدقلاردان تازالايمز

عەدلىيە ئدارەلەرىگە عاممانى نازاراتى وە ياردامى تەلەب قىلنادى.

سابىق سود خادملارى (قاسىمف وە باشقالار) ئوستىدەن ئوتكەزىلگەن سودنىڭ يەكۇنلەرى توغرىسىدا ئورتاق ئىسمىرنوفنىڭ داقلادىنى تڭلاب مۇزاكەرە قىلغاندان سوڭ، ئوزكومپەرتيە مەركەزقومى ئىسپالبيوراسىنىڭ قارارىغا ئاساسان، عەدلىيە خالق كومىسسەرلىگى حۇزۇرىداغى 15 نچى سان پەرتيە يەچيەكەسىنىڭ عەدلىيە قۇرىسىدا ئوقۇچى قۇرسانتلار بىلەن برلىكدە بولغان عۇمۇمى مەجلىسى مەركەزقومنىڭ قارارىنى بە تامام ماعقۇللايدى.

يەچيەكە بايان قىلادر كىم، سابىق سود خادملارىنىڭ عەكسىل ئىنقلابى عۇنسۇرلار بىلەن بر نەچە يل داوامىدا عالاقا توتش، راپوچى وە بەتراك دەمباغال دەقانلار عاممەسىنىڭ مەنفەعەتىگە خيانات، سود خادملارىنىڭ بورجۇئازىيا وە بايلار خزمەتىغا ئو تشلەرى وە ئۇلارداغى بۇزۇلىشنىڭ ئاچىلماى تۇرۇشىغا ئاساسى سەبەبلەر- يەچيەكەنىڭ، ئاينقسا قاسىمف وە ئۇنىڭ كىشلەرى بىلەن برگە ئشلەب كەلگەن هەم عەدلىيە كومىسسەرلىگىنىڭ باشىدا تۇرغان يولباشچىلارنىڭ مەنە شۇ جىننايى، خۇنۇك خادسالارغا چىدەب ئولتورشلارى، ئۇنغا مۇراساچىلىق بىلەن نسبەت قىلشلارىدر.

يەچيەكە، سود خادملارىنىڭ كەڭ مەحنەتكەشلەر عامماسىدان ئاجرالىشىغا (حالبۇكى، ئۇلار شۇ عاممانىڭ كونترولى ئاستىدا ئشلەمەكلەرى لازم ئېدى)، بيوروكراتىزمگە قارشى چىنەكەم كورەشنىڭ هەممە كەڭ، رابوچى ئوز-ئوزنى تانقىدنىڭ يوقلىغىغا بر نەچە يىللار ئەهەمىيەت بىرمەسلىك بىلەن برگە، عەدلىيە ئىدارالارىنىڭ تازالىغى- راپوچىلار سنفنىڭ مەنفەعەتلەرىگە سادق خزمات قىلشلارى ئوچون قاتعى، بولشيويكلەرچە كورەشنى يوڭگىزمەدى.

حازرغى كوندە قاسىمفچىلقنىڭ عەدلىيە ئدارالارىغا يېتكەزگەن ئېڭ ئاغر عاقبەتى-تاپيارلق كورگەن راپوچى-دېهقان كەمرلەرىنىڭ يوقلغىدر. عەدلىيە ئدارالارى قاسىمفچى خادملاردان شۇ كون هەم تازالانا ياتر (سورخان داريا، زەرەفشان). شۇنىڭ ئوچون سود ئاپپاراتىنىڭ پۇختا تېكشرلشىنى چوقورلاب، ئۇنى داوام ئېتدىرش وە خالق مەسلەحەتچىلەرىنى مۇددەتدەن ئەوۋەل قايتادان سايلاش توغرىسىدا مەركەزقومنىڭ قارارىنى عەمەلگە ئاشرو عالاحدا رەۋشدە زەرور. عەدلىيە ئدارالارىغا راپوچىلارنى وە بەتراك كەمباغال هەم كولخوزچىلار جۇملەسىدەن دېهقانلارنى قاتعى كوتەرش، ئۇلارغا قولدان كېلگەن ياردامنى كورسەتش-ئوزبېكستان شورا عەدلىيەسىنىڭ ئېڭ مۇهم وەزىفەلەرىدەندر ئوزكومپەرتيە مەركەزقومنىڭ قارارىغا ئاساسان، پەرتيە، شورا وەجەماعەت تەشكىلاتلارىنىڭ دىققاتىنى سود وە تېرگەو ئدارالارىنىڭ ئشى وە مەسئەلەلەرىگە مولېزەتسىيە قىلش بىلەن برگە، بۇ تەدبيرلەر- تېرگەو هەم سودنىڭ سنفى يولىنى توغرىلاشغا، ئۇلارنىڭ ئشدەگى سۇرعەت وە سفەتىنى كوتەرىشگە ئالب باراجاق. دېمەك، عەينى زاماندا پروكورورلىك، سود وە تېرگەۇنى پرولېتارىيات دىكتەتورەسىنىڭ ئعتبارلى وە قۇۋاتلى قۇرالىغا ئەيلەندىرەجەك.

بۇتون ئىتتىفاق خوجالىقى، ئاينقسا پاختاكارلىكنىڭ قايتادان قورۇلىشى بېش يىللىق پىلاننى عەمەلگە ئاشىرو يولىداغى مەسئەلەلەرنىڭ حەللى، بۇنىڭ بىلەن كەپتەلىستلەر پاختاسىغا باغلى بولشدان قوتىلش مەسئەلەسى - كوبدەن بېرى قشلاقدا ئىنقلابى قانۇنيات ئوستىدەن عۇمومى نازارات وە عەدلىيە ئىدارالارىنىڭ ئشىنى برنچى ئورونغا چىقارب توردى. لېكن، كيىنگى ۋاقتغا بۇ مۇعاملار سايادا قالب، ئېندىگنە ئاساسى مۇعامما رەۋشدە ئورتاغا قويىلماقدادر. حازرغى واقتدا ئۇلارنىڭ بېۋاستا حەل ئېتىلووى - كېلەجەكدە ئوكرۇگ سود وە ئوكرۇگ پروكورورلىكلەر ئوتكەتلب، يەگى ئوچەستكە پروكۇرورلىك شاخاچالارنىڭ توغدىرىلىشى وە سود سېستىمەسىنىڭ قايتادان قورىلغان واقتغا توغرى كېلمەكدەدر. شۇ دەور-ئوزگەرش دەورلەرىدەن بولىشى كېرەك، عەدلىيە ئىدارالارىغا مۇمكن قادار كوپرەك دققات وە كوچ بېرىلىشى، بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ يەگى تەشكىلات دەورىدە كېلەجەكدەگى مۇوافقىياتلى ئشلەرىنى تەئمىنلەش لازم.

پەرتيە، قاسىمفچىلىقنىڭ ئوزىدە ياشىرب كېلگەن عەلبى ئامانلارىنى نەزەردە توتب، ئۇنىڭ ساباقلاردان ئوزبېكستان پەرتيەسىنىڭ بۇندان كېين هەم بولشيويكلەنشى ئوچۇن ئستفادا قىلش، مىللەتچىلىكنىڭ عەكسئىنقلابى ماهياتىنى تۇشۇنىرش وە مىللى مەسئەلەدە باش قورقنچ بولغان ۋېلىكى-رۇس شاۋىنىزمگە قارشى كورەشب، مەحەللى مىللەتچىلكنى يېكش بىلەن برگە،-ياقن واقتدا، سوسيالىزم قورۇلشىغا هەر يول بىلەن ياردام قىلش وە پرولىتار دىكتەتورەسىنى مۇستەحكەملەشگە چاقرلغان عەدلىيە ئدارالارىنىڭ تولا ساغلاملانشى وە مەحكەملەنشىگە ئېرىشەجەك.

يەچيەكە، سود خادملارىنىڭ ئەكتفى وە عەدلىيە قورسىنىڭ قۇرسانتلارى بىلەن برلىكدە ئوزكومپەرتيە مەركەزقومىنى ئشەنتىرەدىلەركم، سود سنفى چېتلەردەن، حالاقت بېرگەن وە بۇزۇلغانلاردان ئېلك قسقا مۇددەتدە تازالاش ئوچون بۇتۇن كوچىنى بېرەجەكلەر.

خەشەر بىلەن ياردام بيردىلەر

تاشرايون دورمەن قشلاغىدا 190 خوجالقدان عبارات «زىلىنسكى» نامىدا بر كولخوز توزىلب، بۇكولخوزنىڭ پاختاسىنى چاپقدان تەمام چقارش ئوچون قشلاق تەشكىلاتلەرى خەشەر ئوتكەزدىلەر، لېكن كولخوزنىڭ پاختاسىنى چاپقدان چقارشدا سەبزەۋات شركەتىدە ئولترغانلار هېچبر ياردام كورسەتمەدىلەر. شۇنىڭ بىلەن برگە سەبزەۋات شركەتىدە ئولترغان بوخگالتر شىرمەتف ئوز يامانلىقى بىلەن كولخوزدان قوۋلغان ئېدى.

kytiв alucь sanaat və malьja рьlanь

Sosializm qurulьşьnьn azamat jutьqlarьnь kersətyvci raqamlar hər вir işcinin kenlidə cuqur orun alьşь lazьm. Əgər plan dajьrasьda işləvci dəvlət sanaatьnьn 1926—27-nci jьlь cьqarqan mahsulatьnь 100 prəsənt deв aisaq, sonqь jьllarda вu prəsəntnin əsiв—əsiв 127—159—120 prəsəntgə jetkənini kərəmiz. Şundaj qьlьв, 3 jьl mijanasьda jьllьq mahsulat iki вərəvərdən həm artьв ketdi. 5 jьllьqnьn keləçək 3-nci jьlь, şu zənçirlərgə jənə вir kycli tygyn artdьrьşь lazьm. 16-ncь qurultajnьn qararlarьqa muvafьq və, sanaatьmьz həm qьşlaq xoça ьqьnь kollektifləşdirişnin вundan əvvəlgi вytyn rьvaçlanьşь tamanьdan tuqdьrьlqan imkanijatlərgə asasan, plan dajьrasьca işləvci dəvlət sanaatьnьn mahsulatь 1930—31-nci jьlь 1926—27-nci jьlqa nisвatən qarьв 310 prəsəntgə jetişi lazьm. Şoralar məmləkətini tez industrilləş məsələsi əməldə şundaj həl boladь.

Bundaj muvaffaqьjatlar dəsləvvəl, işcilər sinfidəgi вitməs-ygənməs ьçadь aktivlilik arqasьda вolьв, sosializm musavaqasь və zərвdarcьlьq hərəkətinin ken rьvaçlanьşьda şu'lə вerdilər. Leninnin вyjyk qajasь milion—milion proletar ammasьnьn anьqa məhkəm sinib, ьnqьlaвьnьn əzəmət tuqdьruvcь kycigə əjləndi. Partija 16-ncь qurultajьnьn ortaq Qojвişev daklađь jyzəsidən cьqarqan rizaljutsijasь sanaat 5 jьllьq planьnь вaçəriş şərtь sifətidə, sosializm musaвaqasь və zərdarcьlьqnь вirinci orьnqa qojdь. „Partija вundan son, 5 jьllьq planьnь вaçəriş qьjьnlьqlarьnь jenəturqan və sosializm qurulьşьnьn syr'ətlərini tezlətəturqan asassь mənaa'ni şu jerdən axtarьşь lazьm".

16-nсь qurultaj dəvridə işcilər ammasьnьn təşəввysi sosializm musaвaqasьnьn jaŋidən – jaŋi ьələnd formalarьnь majdanqa qojdь, kii вular əkiva noj вrigada ar. çamaatcьlьq jardamь və operativ—plan gryhlərid. Hazьr Leningrədnin „Karl Marks" ismli zavodьda kytiв alucь sanaat və malьja planьnь tuqdьrьş hərəkəti qozqadь zavod raвoвьlarьnьn „Pravda" da вasьlqan muraçaatьda вundaj jazьlqan: „kytiв alucь sanaat malьja planьnь tuqdьrьş təçriвəsi tola muvafьq вolьв cьqdь. Bu jerdə məhkəm ьsanьв əjtiş mymkin, kili kytiв aluci sanaat və malьja planь вilən kycajtirilgən sosializm musaвaqasь. 16-nсь qurultaj tamanьdan cьqarьlqan en myhm qararlarьnьn en qьsqa vaqt icidə вəçərilişini tə'min qьlaçaq". "Kytiв alucь sanaat və malьja planь qajasьnь matвuatьmьz ilib aldь, Dəst əvvəl „Komsomolskaja Pravda" gəziti вaşladь. leningrəd zavodlarьnьn en jaxşьsьdaqь zərвdarlar təşəввysi вilən вaşlanqan вu hərəkət, proletarьatnьn вytyn ьttьfaq mьqjasьdaqь hərəkətigə əjlənişi lazьm.

Kytiв aluvcь sanaat və malьja planьnьn əhəmijəti nimədə? Işcilərnin amma вь qatnaşь arqasьda karxanalar, tsexlarda çydə kep və вitirilişi asan вolqan вaqlanьşsьzlьqlar toqrьsьdaqь hər qanca zətişləridən xalь вolqan рьlanьь hasьl qьladьlar. Işcilər əz tsexinin yskynələri və uncaqь iş şarajьtь, işləв cьqarьş imkanijətləri və şu jolda jatqan manь'larnь çydə jaxşь вilgənidən, karxana yskynələridən mymkin qadar kəprək fajdalanьşqa qurulqan planьь tyzədilər, kii вu nərsə 16-nci partija qurultajь qararlarьqa muvafьq—"Bundan kejingi ilgəri silçiş işidə en myhim zapasdьr".

4-nci mixanicskij işxananьn zərвdarlar вrigadasь, 42-tə dəstgahnь вaşqa nərsələr ycyn işlətiş çydə mymkin ekənini kərsətdi. Vagon qьsьmlarьnь qujьş вrigadasь, işxanada qujьlatyrqan qьsьmlarnьn mьqdarьnь 11 min tonna dən 15 min tonnaqaca artdьrьş toqrьsьda təklif kirgizdi. Asвaв işləvcilər, əz işxanalarь asвaвnь iki вərəvər artьq işləв cьqraçaqьnь ьsвat qьldьlar. Bifel silindirləri cьqaraturqan işxanada, вrigadanьn kytiв aluvcь sanaat və malьja planьnь tyziş toqrьsьdaqь təklifi, hynərli işcilərnin çydə kepini вaşqa işlər ycyn azad qьlajdьlar.

Bytyn təkliflərnь çəm'ləş nəticəsidə zavodьn ymymii kytiв alьş sanaat və malьja рьlanь вu jьlqь programmanь 120 prəsənt aşьradь. Karl Markis zavodьnьn şu nəmynəsigə qaraв вiz, karxanalarda ancəginə icki zapaslar вarlьqьqa məhkəm ьşanamьz, kii вularnь 5 jьllьq ahьrьqa tezlik вilən moвilizatsija qьlьş mymkin və lazьmdьr.

Kytiв aluvcь sanaat və malьja planь —dəstagahdan вaşlaв tyzilgən plandьr. Lekin вu nərsəni "Plan dəstgahgəcə jetkəzьlsьn," degen şarqa qarşь qojьş çydə qopal xatalьq вolur edi. Karl Marks zavodьda kytiв aluvcь sanaat—malьja рьlanьnь tsexgəcə və işləв cьqarьş vəzifəsini ajrьm işcigəcə jetkəziş direktifinin toqrь əməlgə aşьrьluvcь arqasьda əsiв majdanqa cьqdь.

Hər вir işci, hər вir вrigada işxana, və tsex вu jerdə çydə acьq vəhərkim tyşinərlik vəzifəni hasьl qьladьlar. Tarmaqlarqa вəlingən mənə şu vəzifəni, yskynə və işci kycinin nagruzkasь вilən salьşdьrьв kergəndən sonqьna, zərвdarlar şularnьn hər вiridən вevasьtə fajdalanьş, degən aвacьq fakt вilən ucraşa aldьlar.

Zavodqa juqarь ьdaralar tamanьdan вerlyvci vəzifəni kaвinet fantazijasь, вujurakrat təşəввysi və hakəza, deв вahalaş jolьdaqь hər qandaj urьnьşlardan qat'ьь rəvişdə ьhtьjat qьlьş kerək.

Kytiв aluvcь planьnьn tyzilişi, sanaatьmьzdaqь işnin plan dajьrasьda tərtiвləş, degən nərsəni sirə вekar qьlmajdь.

Kytiв aluvcь sanaat və malьja planь arqasьda, kəsəвə sajuzlarьnьn kontrəl raqamlarьnь tyzişgə qatnaşь, ammavьь və sьjasьь tys alьв вarajatьr 16-ncь partija qurultajьnьn maxsus joruqь xuddь şu jol вilən вaçərilədьr, kii вu jorqda quisьdaqьlar əjtilgən edi „Kəsəвə sajuzlarь xoçalьq planьnь tyzişdə, işcilər ammasьnьn вytyn tənвihləri və kərsətişlərini hьsaвqa alьş asasьqa konkret təkliflər вilən cьqьşlarь lazьm" (Ortaq Şvernik dakladь вojьnca cьqarьlqan rezaljutsija).

Ammanь endigi jьlnьn kontrəl raqamlarьnь işləv ycyn tartьş toqrьsьda kəsəвə sajuzlarь həli çydə az nərsə işlədilər. Bu jerdə qat'ьjan вelgiləş kerək, kii faqat kytiв aluvcь sanaat və malьja planь hərəkətinin вaşьda turqan caqdaqьna, sajuzlar, şu вarada əz ystlərigə jyklətilgən məsələni həl qьla alaçaqlar.

Şu вilən вir vaqtda kəsəвə sajuzlarь və işcilərnin kontrəl raqamlarьnь tyziş işigə вoluvcь qatnaşьqa nisвətən, вə'zi вir xoçalьq xadьmlarьnьn jyzəki və вujurakrat qaraşьnь, ymymən şundaj urьnьş arnь qat'ьjan вitiriş kerək. Bundaj urьnьnь вiz, məsələn, qurultaj dəvridə məhəllii sanaat rəhвərlərinin вə'ziləri tamanьdan kerdik. Bular, opportunist ruhьdaqь ammadan qorqьş arqasьda, lajьhalarь „hazьrqь dəvirdə" işcilər muhakəməsigə qojьlmasьn degən direktif əilən cьqdьlar. Halвukii, sanaat və malьja planьnь işləşnin вytyn dəvirlərida erkək və xatьn-qьz işcilər kenq ammasьnьn вevasьta və haqьqь qatnaşь, Karl Marks zavodьda вolqanьdaj, işləв cьqarьş kətəriilişini və sosializm musaвaqasьnь mustəhkəmləjturqan əmnijətdir.

Leningrad təçriвəsi zərвdarcьlьq tolqunьnь jəni dəraçəgə kətərədi Cynkii вu nərsə (ajnьqsa myhimi həm şu), musaвaqa və zərвdarcьlьq tamanьdan tuqdьrьlqan kətərilişni rьjal raqamlar вilən rəsmiləjdi. Cunkii, вutun karxananьn və faвrik zavodlarnьn işi вilan вaqlanqan raqamlar və plan, hazьrqaca sosializm musaвaqasьda jetişməjturqan nərsə edi.

Kutiв aluvcь sanaat və malьja planь, karxananьn en kep işləв cьqarьlьş imknijətlərigə qurulqan вolьв, вaqlanьşsьzlьqlar jykidən вoşatьlqandьr. Dəstgəhdən tsexgə və вutun zavodqaca вarьşda, şu вaqlanьşsьzlьqlarnь acьв taşlaş həmədən asandьr. Bu nərsə, məzkur kəmciliklərni вərtərəf qьlьş məçвurijətini əz icigə aladь, ularnь вərtərəf qьlьş mumkinligini qat'ьь suvrətdə ьsвat qьladь. Karxana rəhвərləri kutiв aluvcь sanaat və malьja planьnь qaвul qьlьş вilən вir vaqtda, rьvaçlanьşьmьz jolьdaqь işləв cьqarьş вaqlanьşsьzlьqlarьnь, kəmciliklərni nehajat şipiriв taşlaş və plansьzlьqnь вərtərəf qьlьş, jəkkə вaşcьlьqnь ornatьş və işci təkliflərinin tola jşlətilişini tə'min qьlьş və şunьn singəri məçвurijətlərni həm əz ustlərigə alqan вoladьlar.

Bunqaca, вu işlərnin həmməsini ajrьm xoçalьq xadьmlarь, zavod вojьnca məlçəllengən vəzifənin artьşь orьnqa uнь kəməjtirətyrqan qьlьв qojьş ucun urunqanlarьnь kəriв keldik. kijil şəhəridagi mə'dəx toquvcь və mьx işləvci zəvodnьn ьdarasь şundaj sanaat və malьja planь вilən cьqdь, kiiвu nərsə zavodnьn asasьь aşьjalarь вojьnca işləв cьqarьş imkanijətlərini 30—40 prəsənt kəməjtirsə kerək ədi. Bu plan zavoddaqь ajrьm inçinər və texniklərnin qəlвəkii

(davamь keləçək sanda)

mehnət ƅntƅzamƅqa kərik

كولخوزلاردا

حاسلنى تاقسىم قىلىش تاييارلىغى يوق. كولخوز سىنتر كولخوزلاردا نىمەلەر قىلىنغانىنى بىلمەيدى

ئيشتىگز: «ئەندىجان» ليلار قارز قىلىۋاتىرلار

چاپىق ئوز مۇددەتىدە تامامىلانمادى

بىر ئىشلەرى كومىسسارلىگى ۋە ئۇرۇپاختاسايوزقانچا چاپلغانىنى ھەم بىلمەيدىلەر

ھاسلنى قاندى تاقسىملايمىز؟

بۇ توغرىدا ھېچ ۋاقىت دىرېكتىۋالەر ئۇكۇرۇگ كولخوزلارغا چىقارىلغانچا يوق

مۇخبىر قوۋغاندا، دىۋارىي گازىتا قاماقتا

SIMAFOR ACЬLDЬ

غاللا تاييارلىغىنىڭ رىۋاجلانىشى سۇست

ساۋدا كومىسسارلىگى بىلەن غاللا مەركەزىنىڭ مەلۇماتلارى ئۇرتاسىدا تەفاۋۇت كەتتە

غاللا سوزىنى تىگلەڭ

سەرى ئاسىيادا سىنفى يول بۇزىلدى. - غاللا خاۋف ئاستىدا. - ئىيول پىلانى بەجەرىلمەدى. - سىنفى كۇرەش كەسكىنلەشدى.

سەرى ئاسىيا (ماخسوس ۋە- كىلىمىزدەن) بۇ يىلغى غاللا تاييار- لاش كەمپەنيەسىنى سەرى ئاسىيا رايونى ساۋۇق قانلىق بىلەن قارشى ئالدى. ئوزىنىڭ ھەجمى، مۇندەرى- جەسى بىلەن رايون غاللا كېگەشى ۋە رايون غاللا كوپپىرەتىفى «دانا» لارىنىڭ مىيەسىگە تام ماعناسى بىلەن جاپلاشا ئالمادى. چۈنكى غاللا كو- پىرەتىفى بۇ ساھاداغى ۋەزىفەسىنى ھەلىگەچە ياخشى تۇشۇنە ئالمادى.

ئىيون ئايىدا كومىسسيە تۇزىلدى. ئەفسوسكم ئاۋغۇست ئايى كېلسە ھەم، غاللا تاييارلاشنىڭ ھاقىقى غام- خورى تاپىلمادى.

ئىيول ئايىدا 3284 سەنتنەر غاللا كېلىشى لازىم بولساھەم غاللا كوپپىرەتىفى ھەلىگەچە مەعلوم بىر پىلان ۋە لايىھاغا ئېگە ئېمەس. ئۇنىڭ قىلادىغان ئىشى قاغاز قارا- لاش بىلەن چېگەرەلەندى. ئىيول پىلانى ۋەھىمسىز رەۋىشدە بۇزىلدى. ئىيول ئايىدا فاقات ئىگى مىڭ پۇدچە غاللا ئالىندى، خالاس. رايوندا قىزىل كارۋانلارنى كۇتىب ئالىش ھېچ بىر كىشىنىڭ خاتىرىغا كېلمەيدى.

رايون ئىجرائىيە قومىتاسى بولسا غاللا تاييارلاشنىڭ مۇھىم پەيتلەرىدە تىنچ تۇردى. رايون ئىجراقوم رەئىس مۇعاۋىنى ئەمرخانىف مەجلىس ۋە قارار چىقارىب «100 پىرسەنت جايىدا» دېيىش بىلەن ئاۋارا. عەمەلى ئىشدەن ھېچ نەرسە يوق. شۇ بىلەن بىرگە چىقارىلغان قارارلار قاغازدا قالىب كېتدى.

ھەلى بۇتۇن جاماعا قىشلاقلار ۋەكىللەر بىلەن تەئمىن قىلىنماغان. يۇبارىلغان ۋەكىللەر ئىچىدە ھەم مەعلوماتسىز، ۋەزىفەسىنى تۇشۇنە ئالمايتۇرغان، تىل بىلمەسلەر كوب. عەمەلى ئىشنى بىر چېكەگە يىغىشتىرىب قويىب، رايون غاللا شىركەتى:

— چاپىق بىزگە زەربە بېردى، چاپىق مۇۋاققات قالدىرىلسىن - دېيەدى پاختا سايوزلارى:

— غاللا تاييارلاش بىزگە زەربە بېردى، چاپىقدان سوڭ باشلانسىن، - دېب نىزاعلاشىش بىلەن ماشغۇل. ۋە ھالانكى ئىشلەيتۇرغان كىشىلەر ئۇچۇن ئىككەلەسىنى بەجەرىش مۇمكىن ئېدى. نەتىجەدە ئىككەلە مۇھىم ئىش سۇدرەلىب بارا ياتىر.

سوفىيان، داشنابات جاماعالارى نىمە قىلىشنى بىلمەيدىر. ئۇ يېردە ۋەكىل يوق.

پونكتلەر تاييار ئېمەس. سەنـ گەردەك پونكتى رېمونتسىز، تاييار ئېمەس. ھىسابچىلار ۋە تارازۇ يوق. جايلاردا پونكتنىڭ قايەردا ئىكەنىنى بىلـ مەسدەن، غاللالارنى تاپشىرالمادىلار. جاماعاداغى ۋەكىللەر، رايون غاللا كېگەشى ۋە غاللا كوپپىرەتىفىگە كەمچىلىكلەر توغرىسىدا مۇراجاعات قىلىب، ساۋالغا جاۋاب سورادىلار. رايون دەنگەسەلەرى ئۇلارنى سەر- گەردان قىلىب جاۋاب بېرىشنى ھەم لازىم كورمەدىلەر.

جايلاردا تاشۋىقات ئىشلەرى جۇدە بوش بارادى. كەمباغاللار ۋە بەتە- رەكلەرنى ئويۇشتىرىش، ئورتا دېھـ قانلار بىلەن ئىتتىفاق باغلاشغا نىسـ بەتەن قىلىنادىغان چارالار، غاللا كوپپىرەتىف ۋە كېگەشىنىڭ ئېسىدەن چىقىب قالدى.

رايون غاللا تاييارلاۋچى تەشـ كىلاتلار غاللاغا، ھاسىلغا ئىگى چاقالى ئىش قىلا ئالماغانلىقلارى ئۇستىدە، ئوزلەرىنى ئاقلاش، مەسئۇلىيەتنى ئىلىب تاشلاش ئۇچۇن عەيىبنى پاخـتاغا قويا باشلادىلار.

تاغچىيان جاماعاسىغا يۇبارىلغان 7 ئورادىغان ۋە 2 يەنچەدىگەن ما- شىنا ئىشلەمەدى. قىزىغى شۇندا كم تاغچىيانغا ماشىنانى دېھقانلارغا كورسەتىش ئۈچۈن ئاسابلارى تولا بولماغان ماشىنانى ئالىب بارىب توغرىدان-توغرى قويىب يۇبارادىلار.

قىشلاقداغى مۇشتۇمزورلار، رو- ھانىلار غاللا تاييارلاش كەمپەنيە- سىنى بۇزىش ئۇچۇن تۇرلى ئىمكا- نيەتلەردەن فايدالانا ياتىرلار. ئۇلار كەمباغال، بەتەرەك ۋە ئورتاھاللارنى ئوز تەئسىرلەرىگە ئالىش ئۇچۇن ھەرەكەت قىلماقدالار. لېكىن رايوندا «بىزدە مۇشتۇمزورلار تىنچ، قارشى ئېمەسلەر» دېب بار ھاقىقاتدان كوز يۇمدىلار.

مۇشتۇمزورلار تەشكىلى رەۋىشدە غاللا تاييارلاشغا ھۇجۇم قىلدىلار.

غاللا كومىسسيەلەرىنى ئولدىرىشقا قاسد قىلدىلار. تىلگران قىشلاغىدا شۇ ئاھۋال كورىندى. ئامما رايون ئىدارا ۋە سىياسى تەشكىلاتلار بۇ ھەرەكەتنى ساۋۇق قانلىق بىلەن قارشى ئالىب، چارا كورمەدىلەر. ھەم «مەيدە مەسئەلە» لەر قاتارىغا تىركەب قويـ دىلار. سىنفى دۇشمەنلەر ئېسە ھەر خىل ئاخماقچىلىقلارنى قىلدىلار. لېكىن قىشلاق مېھنەتكەش دېھقانلارى ۋە كولخوزچىلار ئۇلارنى قوۋدىلار. را- يون بولساھامان تىنچ ئۇيقودان باش كوتەرمەدى.

جايلاردا تاشۋىقات ئىشىنىڭ بوشلىغى ئۇستىدە رايون ماعارىف شوعبەسى قىزىل چايخانالاردا ئىشنى ئالىب بارمادى. پونكتلەردا قىزىل چايخانالار تەشكىل قىلىنمادى. بار- لارى ھەم چاي ساتىش بىلەن ئاۋارا.

غاللا تاييارلاشدا ئىگرەنومەلەر كوچىدەن دۇرۇست فايدالانىلمادى.

Өz. Ь. Ş. Ç. Hykymətinin „Өz.Ь.Ş.Ç. Raboci-Dəjqan Hykymətinin Qanun və Əmrləri Məçmyəsi“ də 1930 jıl 20-nci apreldən 25-nci aprelgəcə basılqan qararlarınıŋ

Rojxatь

23. Jaŋi şəhər Samarqandda mexnətsiz kateqorijalarqa mansyв kişilər tamanıdan işqal qılınqan turaş yj-çajlarını воşatış və jaŋi şəhər Samarqandda turuvcılarnı moçəvyrli təvişdə zıçlaş haqqıda Өz.Ь.Ş.Ç. Mərkəzi Ьçraqomь və Xalq Komisarlar Şorasınıŋ qararını Buxara okrygigə qaraşlı Kagan şəhərigə tarqatış toqrısıda (Өz.Ь.Ş.Ç. Qanunlar Məçmyəsi, 30 jıl, № 16, madda 93); 94. Өz.Ь.Ş.Ç. „mahəlli malijalar haqqıdaqь Nızamnamanıŋ 106[3] maddasь bilən təkmillaş toqrısıda (Өz.Ь.Ş.Ç. Qanunlar Məçmyəsi, 30 jıl, № 16, madda 94); 95. Өz.Ь.Ş.Ç. də benakarliknin Alıb Dəvlət tarifini və kontrol ıdaralarını asraş sarmajalarıŋ toqrısıda (Өz.Ь.Ş.Ç. Qanunlar Məçmyəsi, 30 jıl, № 16, madda 95), 96.

Sənaat mahsulatının sifatini jaxşılaş tadvirləri toqrısıda (Өz.Ь.Ş.Ç. Qanunlar Məçmyəsi, 30 jıl, № 16, madda 96) 97. 1929—1930-ncı jılda qalla tajjarlıqnıŋ mukafatlaş toqrısıda (Өz.Ь.Ş.Ç. Qanunlar Məçmyəsi, 30 jıl, № 16, madda 97), 98. Profsojuzlarnıŋ mədəni—aqartış və fizkultura myəssasələrinin ьhtiјaçь ycyn вena və jer-suv ucastkalarını ajrıtış toqrısıda (Өz.Ь.Ş.Ç. Qanunlar Məçmyəsi, 30 jıl, № 16, madda 98); 99. Өz.Ь.Ş.Ç. mahəlli malijalar Nızamnamasınıŋ 128, 129, 133, 135, və 136-ncı maddalarını həm „Өz.Ь.Ş.Ç. Malija Xalq Komisarlıqınıŋ ıdaraları huzurıdaqь smeta-вydzet kenəşlərini вekar qılış haqqıda“ Өz.Ь.Ş.Ç. Xalq komisarları Şorasınıŋ 13/VIII — 29 jıl № 96 qararını ozgərtiş toqrısıda (Өz. Ь. Ş. Ç. Qanunlar Məçmyəsi, 30 jıl, № 16 madda 99); 100. Өz.Ь.Ş.Ç. mahəlli malija Nızamnamasınıŋ 59-ncı maddasını ozgərtiş toqrısıda (Өz.Ь.Ş.Ç. Qanunlar Məçmyəsi, 30 jıl, № 16, madda 100); 101. Өzвş Saqlıqnı saqlaş xalq komisarlıqınıŋ cymhyrijət mualaqa—sanitarija myəssasələrida ilmij tajjarlıq etəjaqan vrac—ordinator və laborantlar ycyn məxsys dəvlət xızmatı toqrısıda (Өzвş Qanunlar məçmyəsi, 30 jıl, № 17, madda 101); 102. Өzвş Jer İşlari xalq komisarlıqınıŋ Өzвş birləşkan Jer İşlari xalq komisarlıqınıŋ ajjəniriş toqrısıda Өz вş konstitysijasinin Өz вş Jer İşlari xalq komisarlıqları Nızamnamasınıŋ 2-nci maddasınıŋ ozgərtiş toqrısıda (Өzвş Qanular Məçmyəsi, 30 jıl, № 17, madda 102); 103. Өz вş Mehnat Qanunları Məçmyəsinin 88-nci madda və 6-ncı elavə bilən təkmillaş toqrısıda (Өz вş Qanunlar Məçmyəsi, 30 jıl, № 17, madda 103); 104. Өzвş mahəlli malijalar Nızamnamasınıŋ 31-nci maddasınıŋ „K“ punkti bilən təkmillaş toqrısıda (Өz вş Qanunlar Məçmyəsi 30 jıl, № 17, madda 104); 105. Savxoz, kolxoz və raвoci təşkilatınıŋ palızları bilən вşqal etilgən şəhər jərlərini renta və içarə haqqıdan azad qılış toqrısıda (Өz вş Qanunlar Məçmyəsi, 30 jıl, № 17, madda 105), 106. Kollektiv xoçalıqlarda jallanma mehnətni tatввq qılış toqrısıda (Өz вş Qanunlar Məçmyəsi, 30 jıl, № 17, madda 106); 107. Өz вş Darькanalar ıdarasınıŋ aptıkalarıdan jubarılaturqan pyili retseptlargə maqsadıs ystəmə toqrısıda (Өz вş Qanunlar Məçmyəsi, 30 jıl, № 17, madda 107).

Aqlıbsa məs'yl myhərrir: ANQABAJ.

Bioknot

Ь'lan

Şoralar şarqь xalqlarınıŋ SSSR mərkəz Ьçraqomь alьdьdaqь fənni tadqiqat instituti navвatdagь asperantlar terimigə kişi.

Qamil qandalar haqqıda kerəkli myəssasələr ispirafkalar ez kompartija ekrygkomь və mərkazqom alьdьdaqь madəni tarqatış вelimlərida beriladi.

medəni tarqьвat вelimi

Mərkəzii kəntrol kemesijəsi' ez kompartija mərkəzii kontrol kemesijəsinin вytyn a'zalarıdan quiдqdaqılarnı jubarıdь surajdь: a) 3 ta fotografija kartockasь, в) tərçima'i hal, v) xizmat çajь və jj adrisi.

Bular eŋ qьsqa myddət icida şu adris bilən juвarsınlar.

Samarqand, mərkəzii kəntrol komesijəsi.

ez kompartija mərkəzii kəntrol komesijəsinin myavin raisi.

KӨNUVALЬF.

Өz ЬŞÇ Mərkəzli Ьçraqomь, Өzkompartija Mərkəzqomь, Өzbekistan Kəsəbələr Şorasь və Өkryg Ьçraqomınıŋ naşrь əfkarь həm Өzbekistanda eŋ keв tarqalqan kyndəlik gəzitə

„QЬZЬL ӨZBEKISTAN“ qa AVQUST AJЬ YCYN abuna dəftəri acıldь

ABUNA HAQЬ

1 ajqa . . . . 1 s. 10 tijin
3 ajqa . . . . 3 s. 30 tijin
jıl axьrьqaca . . . . 5 s. 50 tijin

ABUNALA:

„Qьzьl Өzbekistan“ və „Өzbekistanskala Pravda“ Nəşrijatınıŋ вytyn вelymləri, maxsus gyvahnama bilən tə'minləngən vəkilləri, gəzitə taşuvcьlar, pocta ьdaralarь və „Sajuz pecat“ nin kioskalarьda qaвul qılınadь 28. 29. 30. 1. 2. 3.

tezdən jazqь dəvlət tьjatьrьda Qьrqьz cymhyrijəti XMK dəvlət tьjatьrьnıŋ

GƏSTRƏLLƏRI

Repertyərdə: „Duşmanlar“, „Inçener Belajof“, „Sakko və Vanьsettь“, „Narazьlьq ьzhar qьlamьz“

KINӨ „QЬZЬL ӨZBEKISTAN“ (Baqь şamal) 6 və 7-nci AVQUSTDA

QЬRЬM TATARLARЬ TURMUŞЬDAN ALЬNQAN

SABA

degən kartinə kersətiləldi kəssə 6½dan acьq 1-seans 9½ başlana. Anons: KƏPITƏN QЬZЬ Anons:

KINӨ „QЬZЬL ŞARQ“ 6 və 7-nci avqustda

GRAÇDANLAR URUŞЬ DƏVRIDƏN ALЬNQAN

QЬZЬL ŞAJTAN Balalarь

degən kartinənin 1-nci serijəsi kergizeladi

ANONU: 8 və 9-nci avqustda 2-nci SERIJƏSI

KINӨ VELIKII NEMOJ 6-nci avqustdan başlaв hər kyn

PAT və PATAŞAN

ACЬQ EDNIZDƏ

degən 6 kerinişli kartinə kergəziladi

16 jaşdan kəm вolqan вalalar kirgizilməjdir

KINӨ SARQ JULDUZЬ 4-nci avqustdan başlaв hər kyn

AMERIKƏ KƏRTINƏLƏRIDƏN

Şavqunlь Qoşnьlar

degər nəfis kərtinə kersətiladi kəsssə 6½ dan acьq. 1-nci siəns 9½ da başlanadь

ANONS: SONQЬ BEk

ر.س.ف.س.ر. وىتوز، ووز، تېخنىكوم وە رەبفەكلەرىگە
1930-31نچى ئوقۇش يىلىدا ئوزبېكىستان ئۈچۈن بېرىلگەن ئورۇنلار

رەقەم	ئوقۇ يۇرتىنىڭ ئاتى	قانچا ئورۇن بېرىلگەن	رەقەم	ئوقۇ يۇرتىنىڭ ئاتى	قانچا ئورۇن بېرىلگەن	رەقەم	ئوقۇ يۇرتىنىڭ ئاتى	قانچا ئورۇن بېرىلگەن
	ۋىتوزلارگە			سەناعەت ئىقتىساد ۋوزلەرىگە			تېخنىكوملەرگە	
1	لېنىنگرەد مەعدەن ئىنستىتوتىگە	5	32	مەسكەو مالىيا-ئىقتىساد ئىنستىتوتىگە	1		ئىندوستريە تېخنىكوملەرىگە:	
2	گېئولوگ-رەزۋېد	6	33	لېنىنگرەد » »	1			
3	مەسكەو ئالتون وە مېتاللار «	3	34	مەسكەو ئىقتىساد ئىنستىتوتىگە	2	55	لېنىنگرەد بيرنى سەناعەتلەندىرش تېخنىكومىگە	3
4	مەسكەو مېخەنىكە ماشىنا قۇرىش	14	35	لېنىنگرەد » »	1			
5	مەسكەو كومىر كان ئىنستىتوتىگە	5	36	لېنىنگرەد مەتلوبات كەپيرەتسييەسىگە	1	56	ئىۋاناۋازنىسىنسك «	8
6	لېنىنگرەد ماشىنا قۇرىش	4	37	سەرەتاۋ » »	2	57	مەسكەو كىنو تېخنىكومى	10
7	بېرىيتسك ماشىنا قۇرىش	3	38	مەسكەو » »	1	58	مەسكەو پاتاگرافىيا	3
8	» مەسكەو ئافتا-ترەكتر	5	39	مەسكەو ئاۋقاتىنى بولش ئالشدىرش	2	59	ستەلىنگرەد بيرنى سەناعەتلەندىرش	2
9	» مەسكەو ئېلېكتر-تېخنىكە	5	40	لېنىنگرەد » »	2		قىشلاق خوجالىق تېخنىكوملەرىگە	
10	» مەسكەو توقۇماچىلىق	15	41	مەسكەو پلان ئىنستىتوتىگە	1			
11	» مەسكەو كىمىيا	14	42	لېنىنگرەد »	1	60	مەسكەو بير تورش تېخنىكومىگە	6
12	[illegible]	[illegible]	43	[illegible]	[illegible]	61	[illegible]	7
13–31	[illegible]	[illegible]	44–54	[illegible]	[illegible]	62–75	[illegible]	[illegible]
	هەممەسى	170		هەممەسى	22		هەممەسى	45
							هەممەسى	61

ئورتا ئاسىيا وە ئوزبېكىستان عالى مەكتەبلەرىگە، رەبفەكلەرىگە وە تايارلاش قورسلارىغا 1930-31نچى ئوقۇش يىلى ئۈچۈن ئوكرۇگلار بويۇنچە رەزۋېرستكەسى

																								ئوكرۇگلارنىڭ ئىسمى	رەقەم
3	2	5	10	1	7	8	10	10	[illegible]	1	4	5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2	8	10	4	16	20	45	تاشكەنت ئوكرۇگى ماعارىفى	1
6	4	10	20	1	7	8	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1	4	5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2	8	10	5	20	25	[illegible]	سامارقاند	2
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	فەرغانە	3
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	بۇخارا	4
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ئەنديجان	5
3	2	5	10	3	10	13	10	10	—	1	4	5	—	—	—	—	2	8	10	4	16	20	6 4 11 21	زارافشان	6
1	1	2	4	3	10	13	10	10	—	1	4	5	1	1	8	10	2	8	10	3	12	15	6 4 11 21	قاشقاداريا	7
1	1	2	4	2	11	13	10	10	—	1	4	5	—	—	—	—	2	8	10	3	12	15	6 5 11 22	سورخان داريا	8
2	1	3	6	3	13	16	15	15	—	1	4	5	1	1	8	10	2	8	10	4	16	20	7 5 13 25	خارازم	9
—	—	2	2	1	4	5	2	2	—	—	2	2	—	—	5	5	—	—	—	1	4	5	4 3 6 13	كانىمىخ	10
23	16	41	80	43	117	160	50	50	3	8	39	50	6	4	45	55	26	104	130	36	144	180	116 81 201 398	هەممەسى	

علاوە: يوقارىدا كورسەتىلگەن رەزۋېرستكەلەر فاقەت ئوكروگ ماعارىفلەرىگە بولىنگەندر. بۇندان باشقا رەزۋېرستكەلەر كېچكى هەم كۈندۈزگى رەبفەكلەرگە، ووزگە تايارلاش قورسلارىغا بېرگىتىلگەندر.

2-nci вasqьc məktəвləri Өzbekistanda Rəвfək, texnikəm, Vuzgə tajjarlaş qorslarını вitirgən jerli xalьqlar, RSFSR niŋ вytyn Vtuz və Vuzlarьqa imtihansiz kirə aladьlar.

Qojьda kersətilgən RSFSR niŋ Vtuz, vuz, texnikəm və Rəвfəklərigə kirişni xahlaqan jerli xalplar həm məjdə millətləri teвəndə kersətilgən dakumintlərini toqrьlaв Samarqandda ma'arьf kemisərligi qaşьda tyzilgən mərkəzi qaвol kemisijəsigə juвarsьnlar, jakii Əndiçan, Farqana, Surxan-dərijə, Qaşqa-dərijə Buxara ekryglərigə şuiş ycyn kəməndiryfkə qьlьnqan ma'rьf kemisərligi kədirlər sektyrinin vəkillərigə qojьda kersətilgən dakumintlərini tapşьrsalar; mərkəzi qaвol kemisijəsidə kerilgəndən kejin nətiçəsini xat arqalь ez ədrislərigə sildiriladir.

Qandaj dakumintlərni berişl kerək?

1) ikki dana tasdьqlanqan ənketə,
2) saqlьq ycyn isprəfkə,
3) ьçtьmaьь cьqьş və ahvalьnь tasdьqlajdurqan isprəfpkə,
4) çama'at işlə ridə işləgənligi ycyn вaha qaqazlarь.
5) ma'lumatь ycyn вerilgən guvahnama.
6) ikki dana rəsim.

Berilgən dakumintlərdə вir dana mərkə qoşьlьв oqurqa вaruvcьlarnьŋ ezlərini anьq ədrisərini kerətişləri lazьm.

Oquvqa kəmənderyfklə qьlьnuvcьlar jol xaraçatь вilən həm oquv vaqtьda istependijə, jataq və вaş qalar вilən tə'min qьnurlar.

Birinci gəldə вu cquv jurilarьqa işci, suvxoz işciləri, kolxoz a'zalarь, вətrək, kəmвaqallar və jerlik xatьn-qьzlar qaвol qьlьnadь.

Xalq Ma'arьf Kemisərliginih вaş sektyr kədir mydiri ZAHЬDUF.

„كارل لىبكنېخت“ تاشكەنت، لوناچارسكى قشلاغىدا بولغان نامداغى نەمونە ئىش مەكتەبىگە

قابۇل قاعدالارى

Kəril Lebiknixt iş məktəвigə 1930/31-nc oquş jьlь ycyn 15-nci avqastdan başlaв talaвalar qaвul qьlьnadьr

Məktəвdə 1-nci вasqьc 7 jьllьq nəm вir gryppə əgrə-pidəgegijə texnikymli вolьв, вylərniŋ həmməsi myvəzii halda təşkil qьlьnqan

Birinci вasqьc вelymigə jəŋidən qaвul qьlьnuvcьlar faqat jerlilərdən ь'barat вolьв, вyŋgə 96, və əgrə-pidəgegijə texnikymi ycyn 7 jьllьqnь вitirgən jerlilərdən 40 tə taləвə qaвul qьlьnadьr

Şundan 10-təsi javropalьlardan вolьв jerli tilni вilişləri şərt. Byniŋ ycyn ekryglər вojьaca tijişlik taqsьmatlar jyвərildi.

Məktəвkə kirişni xahlaqan ortaqlar, ekryg jaxod şəhər maarьflarь qaşьda tyzilgən qaвul kemisijələrigə myraçəət qьlьşlarь lazьm

LAZЬM BOLQAN HYÇÇƏTLƏR

1) Ьçtьama'ьь cьqьşь toqrьsьda
2) Jaşь toqrьsьda
3) Saqlьqь toqrьsьda
4) Ma'lumatь toqrьsьda
5) 2 tə toldьrьlьв tasdьqlanqan ənkitə

Jaşlarь çihətidən:

a) вirinci sinifkə kerycilər 8 jaşdan 14 gəcə;
в) 7 jьllьq məktəвkə kerycilər 13—dan 17 jaşgəcə:
v) əgrə-pidtexnikymigə kerycilər 16—dan 20 jaşgəcə вolьşь lazьm.

Məktəвgə qaвul qьlьnuvcьlardan tolьq jətim, şici, kelxoz a'zalarь, kəmвəqal dьjqan, вətrək və qьzьl pərtizən вalalarь вirinci nəvвətdə qaвul qьlьnadьlar

Өkryg qaвul kemisijələridən etkən вalalar, toqrьdan—toqrь kəmandirefkə arqalь 15-nci avqustqa məktəвgə jetiв вarьşlarь lazьm.

keliş jol kirəsi ekryg maarьf вelymləri hьsaвьdan вolьв məktəвkə вarqan kyndən başlaв ьntьrnat вilən tə,minlənədir.

Nəmynə iş məktəвi mydiri: Zьja Qasьm

TAQSЬMAT QUJЬDAQЬCA

Şu taqsьmat faqat ezвek sinifləri ycyn вolьв, вu hьsandan 10% məjdə millətlər ycyn вerilgən

Өkryglər ismi	1-nci sinif er	1-nci sinif qiz	2-nci sinif er	2-nci sinif q.	3-nci sinif er	3-nci sinif q.	4-nci sinif ər	4-nci sinif q.	5-nci sinif er	5-nci sinif q.	6-nci sinif	6-nci sinif q.	7-nci sinif er	7-nci sinif q.	əgrəpedatexnikym er	əgrəpedatexnikym q.	Çəm'
Taşkənt	—	—	—	2	2	2	—	4	—	—	6	8	10	5	15	—	54
Samarqand	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	3	3	2	2	4	—	17
Buxara	—	—	4	—	—	—	—	—	—	2	2	—	2	1	5	—	16
Farqana	3	2	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	3	3	—	19
Əndiçan	2	3	—	—	1	—	—	3	3	—	3	—	2	—	3	—	17
Zarafşan	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Qaşqadaja	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
ÇƏM'II	5	5	10	4	4	4	—	7	5	2	14	11	17	11	30	—	129

1930-31-nci oquş jьlьda Өzbekistan Çymhyrijət Ədlijə Texnikymigə talaвalar qoвul qьlьş

QA'ЬDALARЬ

1) Jerlik millətlərdən sod və pirəkəror işciləri tajjarlaş maqsadь вilən uşвu oquş jьlьda Xalq Ədlijə Kemisərliginiŋ qaramaqьda yc jьllьq Çymhyrijət Ədlijə texnikymi təşkil qьlьnadьr.

2) Uşвu oquş jьlьda, tajjarlav qьruppasьqa, 1-nci oquş jьlьnьŋ ikki qьruppasьqa və 2-nci oquş jьlьnьŋ вir qruppasьqa həmdə Ədlijə texnikymi hьzorьda вolqan, pəstdən juqaruqa kətiriləldurqanlarnь tajjarlav qursьqa, talaвalar qaвul qьlьnadьr. Hər вir qьruppaqa həm pəstdən juqarьqa kotərilə turqanlarnь tajjarlav qursьqa qaвul qьlьnacaq talaвalarnьŋ sanь 40 kişidən ьвarat.

3) Xəzirgəcə Өzвekistan Ьçtьmaь Şoralar Çymhyriləti Mərkəz Ьçraqom hьzorьda вoluв вu jьl japьlacaq, mə'myrijət sod içcilərini tajjarlьjturqan qurs talaвalarьdan 80 nəfərləri, texnikymgə qaвul qьlьnadьr. Məzkor, qaвul qьlьnqan talaвalarnь Ədlijə Kemisərligi tamanьdan tə'jinləngən alahьda komisijə—1-nci və 2-nci oquş jьlь qьruppalarьqa taqsьm qьladьr.

4) Tajjarlav qьruppası, pəstdən juqaruqa kətiriləturqanlarnь tajjarlav qursь və 1-nci oquş jьlь qьruppasьnьŋ qalqan çajlarьqa, qujьda kərsətilgən taqsьmat вojьnca, tijişlik ekryg komisijələri talaвalar jyвərirlər. Komisijələr, texnikymgə jyвərilgəvci talaвalarьnьŋ kəmidə 30 pirəsənti xatun—qьzlardan вolьşqa və məjdə millətlərdən həm talaвalar jyвərişkə dьqqat qьlьş lazьm.

5) Pəstdən juqaruqa kətərilə turqanlarnь tajjarlav qursьqa, faqat işləв cьqarьş işciləri, kəsəвə təşkilətlər və kəmвaqal qьruppalar tamanьdan kersətilyв jyвərilgən, işci, вətrək və kelxoz a'zalarь qaвul qьlьnadьr.

6) 1-nci oquş jьlь qьruppasьqa kiriş ycyn jaxşь oqьjaza вiliş, hьsaвdan 4 əməlni вiliş və ьçtьma'ьjatdan вaşlanqьc halda tanьş вolьş talaв qьlьnadьr. Tajjarlav qьruppasьqa həmdə pəstdən juqarьqa kətərilə turqanlarnь tajjarlav qursьqa kirgocilərniŋ iвtida'i məktəв pьraqramasь mьqdarьda ma'lumatqa egə вolьşlarь lazьm.

7) Jyвərilgən talaвalar mandat komisijəsi tasdьq qьlqandan kijin ьmtьhan qьlьnadьrlar. Mandat komisijəsi—mərkəz fьrqom və jaşlar mərkəz qomьnьŋ taşvьqat sy'вəsi, Xalq Maarьf Komisərligi, Өzв. Şora kəsəв təşkiləti həmdə Ədlijə Komisərligi vəkilləridən təşkil qьlьnur.

8) Juвarilgən talaвalar qujьdaqь hyççətlərni tapşьrmaqlarь lazьm:

a) Fьrqa, komsomol jaxod kəsəвə təşkilətləri tamanьdan jyвərilişləri tuqrьsьda gyvahnama.
в) Ьçtьma'ьь ahvalь tuqrьsьda ispirəfkə.
v) Ьçtьma'ьь cьqьc toqrьsьda ispirəfkə.
g) Ma'lumatь tuqrьsьda şəhədətnama.
d) Saqlьqь tuqrьsьda ispirəfkə.
e) Əskərli xizmətkə alaqasь tuqrьsьda ispirəfkə.
ç) Talaвanь jyвərgən təşkilət tamanьdan tasdьqlaqan ənketə.
z) Jyвərilgən talaвanьŋ çəmə'ət işləridə iştirəki tuqrьsьda, çəmə'ət təşkilətləridən вerilgən xərəkteristikə.

9) Texnikymniŋ həmdə pəstdən juqaruqa kotərilə turqanlarnь tajjarlav qursьnьŋ həmmə talaвalarь—turuş çajь, avqat, kijimi və jataq əsвaвlarь вilən tə'min qьlьnadьrlar.

Şundan вaşqa, pəstdən juqaruqa kolərilə turqanlarnь tajjarlav qursь talaвalarьqa, ilgərigi xizmət çajlarьdan a'la turqan ma'aşlarьnьŋ orta hьsaвьdan, tə'minat xaraçatlarь uşlanьв qaqьnьв, pul вerilyr. Texnikym talaвalarьqa esə, a'ьlaiklərigə 50 somdan, aь'la sizlərigə 25 somdan, avqatdan tьş istipəndijə вerilyr.

10) Ərizələr, şu ь'lan kynidən ta 20-nci avqustqaca, ekryg və rajon fьrqa qomьtalar mədənii taşvьqat вolymləri tamanьdan qaвul qьlьnadьr.

11) Texnikymdə oquş, 1930 jьl 1-nci sentəвirdə вaşlanadьr. Tajjarlav qьruppasьdan вaşqa oquş myddəti 3 jьl. Pəstdən juqaruqa kotərilə turqanlarnь tajjьrlav qursь esə вir jьl (9 aj oquş vaqtь) davam etədir. Texnikymni həmdə pəstdən juqaruqa kotərilə turqanlarnь tajjarlav qurslarьn tamam qьlqan talaвalar, вilim və qaвelijətlərigə qaraв Ədlijə xizmətlərigə tə'gin qьlьnadьrlar.

12) Qurslarqa talaвalar alahьda ekryglərdən qujьda kersətilgə mьqdarda taqsьm qьlьnadьrlar.

Өkryglər ismii	Texnikymgə	Pəstdən juqaruqa kolərilə turqanlar tajjarlav qursьqa	ÇƏM'I
Samarqand okrygidən	9	4	13
Taşkənt „	9	5	14
Farqana „	8	4	12
Əndiçan „	8	4	12
Buxara „	6	3	9
Zərəfşan „	3	2	5
Qaşqa-Darьja „	3	1	4
Surxan-Darьja „	3	1	4
Xarazьm „	3	3	6
Kənimix „	1	—	1
	53	27	80

Ədlijə Xalq Komisəri ERMATOV.

Texnikymniŋ məs'yl mydir mə'əvini MƏÇIDII.